



Po zniesieniu świadczeń rzeczowych

Gdy po wyzwoleniu Polski przez Armie Czerwoną i Wojsko Polskie nasz demokratyczny rząd wydał szereg zarządzeń gospodarczych a przede wszystkim wprowadził świadczenia rzeczowe, wielu ludzi o małym wyrobie i uświadomieniu politycznym odnosiło się z wielką nieufnością i obawą do tego rodzaju koniecznych zarządzeń.

Wrogowie demokracji rozpoczęli zdecydowaną propagandę przeciwko świadczeniom rzeczowym, zorzucając rządowi, że dał im do ograniczenia i zlikwidowania samodzielnej gospodarki chłopskiej, ba nawet do wprowadzenia kołchozów i sowchozów.

Tak jednostki, jak i różne ugrupowania społeczne i polityczne, nie zdając sobie sprawy z żelaznych praw życia gospodarczego, nie chciały zrozumieć, że wprowadzenie świadczeń rzeczowych w pierwszych miesiącach istnienia niepodległej Polski, było koniecznością państwową.

Zapewnienie klasie pracującej pewnych minimalnych racji żywnościowych, było wówczas podstawą do podjęcia pracy i uruchomienia zniszczonego przez niemieckiego okupanta przemysłu w Polsce.

Oczywista, że nieuświadomiony chłop, — a częściej świadomy zamożny chłop polski — nie rozumiejąc, lub nie chcąc zrozumieć istoty i celu świadczeń rzeczowych odnosił się do nich niechętnie i wrogo. Do tego rodzaju stanowiska polskiego chłopu przyczyniła się przede wszystkim propaganda opozycyjnych elementów w Polsce. Oprócz grup zdecydowanie wrogo nastawionych do naszej rzeczywistości, także PSL starało się w jawnej lub cichej propagandzie wyzyskać świadczenia rzeczowe jako argument agitacyjny przeciwko polityce gospodarczej Rządu Jedności Narodowej, popieranej przez demokratyczne partie w Polsce.

Wrogowie demokracji dążyli w sposób zdecydowany do wyzyskania świadczeń rzeczowych jako argumentu agitacyjnego do rozbięcia montowanej przez stronnictwa demokratyczne jedności i współpracy robotniczo-chłopskiej w dziele odbudowy zniszczonego kraju i pokonania w czasie najkrótszym trudności gospodarczych.

Reakcja rozumie doskonale, że stworzenie wspólnego frontu robotniczo-chłopskiego nie tylko przyczyni się do szybkiej odbudowy potęgi gospodarczej i wojskowej Polski, ale także do ostatecznego pokonania i usunięcia z życia politycznego w Polsce wszelkich elementów wstecznych i reakcyjnych.

Polityczna jedność frontu robotniczo-chłopskiego stanowi największe niebezpieczeństwo dla interesów obszarniczo-kapitałistycznych.

Wrogowie demokracji w Polsce przegrali nie jedną bitwę z obozem szerzej demokracji, a obecnie przegrywa ją jedną z największych bitew, ponieważ zniesienie świadczeń rzeczowych wytrąca im najsilniejszą i najcieńszą broń z ręki.

Na skutek inicjatyw stronnictw demokratycznych, t. j. PPR., PPS., SL i SD., Rada Ministrów uchwala z dnia 6 b. m. postanowiła znieść z dniem 1 sierpnia 1946 roku obowiązujące świadczenia rzeczowe, zarówno w zakresie produktów roślinnych, jak również hodowlanych i nabiółowych.

Zniesienie świadczeń rzeczowych posiada wielkie znaczenie polityczne i gospodarcze.

Polityczne znaczenie zniesienia świadczeń rzeczowych polega na tym, że wszelkie plotki i brednie o likwidowaniu inicjatywy prywatnej, samodzielnej gospodarki chłopskiej traca swą siłę agitacyjną i rozplywają się we mgle.

Wrogowie demokracji nie będą posiadali nadal podstaw i argumentów do budowania sztucznej nienawiści chłopów do rządu, robotników i partii demokratycznych. Marzenie reakcji o zorganizowanym wystąpieniu wsi przeciwko miastu, o wywołaniu zamieszek i niepokoju w Polsce stało się snem.

Gospodarcze znaczenie zniesienia świadczeń rzeczowych jest doniosłe, wskazuje ono na to, że sytuacja ekonomiczna w kraju poprawiła się o tyle, iż nie potrzeba dziś ściągąć kontrybucji żyta, kartofli itp. od polskiego chłopu. Normalna i swobodna wymiana produktów rolnych na produkty przemysłowe zapoczątkowuje normalizację stosunków gospodarczych w Polsce, przyczyni się do szybszego usunięcia trudności gospodarczych tak w mieście, jak i na wsi.

Miasto dostanie od chłopów żywność, wieś

Greiser przed Trybunałem Narodowym

(Telefonem od własnego korespondenta)

POZNAN. — O godz. 9-ej na salę wchodzi Sąd, oraz członkowie Najwyższego Trybunału Narodowego pod przewodnictwem prezesa Barcikowskiego. Prokuratorzy: Kurowski, Siewierski i Sawicki zajmują miejsca.

Greiser siedzi na ławie oskarżonych pod strażą dwóch funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej.

Prezes Barcikowski otwiera posiedzenie Najwyższego Trybunału Narodowego, podkreślając rolę wychowawczą obecnego procesu. Jest to pierwszy akt wymiaru sprawiedliwości przez Najwyższy Trybunał Narodowy. Naród Polski nie chce stosować wobec oskarżonego metod niemieckich. Zasada procesu będzie opierać się na procedurze karnej, przyjętej w każdym państwie.

Sąd Rzeczypospolitej Polskiej oprze wyrok na zbadanym materiale dowodowym. Wszelkie wątpliwości pójdą na korzyść oskarżonego. Aż do wydania prawomocnego wyroku oskarżonemu będzie przysługiwać prawo obrony i równorzędne traktowanie z oskarżycielami. Ustawodawstwo prawne w wyzwolonym demokratycznym Państwie Polskim jest przeciwstawieniem systemu bezprawia i gwałtu stosowanego przez okupanta. Na pierwszej konferencji we wrześniu 1945 r. przedstawiciele 9-ciu państw praworządnych postanowili, że przestępcy wojenni, oskarżeni za zbrodnie popełnione w czasie wojny, będą podlegali do odpowiedzialności karnej przez sądy krajów pokrzywdzonych. Deklaracja moskiewska przedstawicieli trzech wielkich mocarstw potwierdziła tę uchwałę. Zadaniem Najwyższego Trybunału Narodowego będzie przywrócenie znaczenia roli prawa w życiu narodów. Jedną z przyczyn ostatniej wojny było sponiewieranie i pogwałcenie prawa. Najwyższy Trybunał

Narodowy musi zastanowić się czy spowodowanie wojny i zerwanie umów międzynarodowych jest przestępstwem, które podlega procedurze karnej. Zadaniem Najwyższego Trybunału Narodowego będzie ustalenie zakresu uprawnień władzy okupacyjnej oraz odpowiedzialności tych, którzy ją sprawowali. Proces obecny odgrywać będzie wielką rolę wychowawczą dla przyszłych pokoleń. Stać się on winien groźbą i przestroga.

Prezes Barcikowski zaapelował, by sąd z całym spokojem i rzeczowością rozpatrywał sprawę Artura Greisera. Greiser przez cały czas przemówienia prezesa Barcikowskiego zachowuje się całkowicie spokojnie, przynajmniej przed reflektorami operatorów filmowych i od czasu do czasu zakłada słuchawki, przez które podawany jest w tłumaczeniu przebieg rozprawy.

Po prezesie Barcikowskim zabiera głos prokurator Najwyższego Trybunału Narodowego Mieczysław Siewierski, który podkreśla ogrom materiału dowodowego, zebranego przez oskarżycieli. Do zbadania zbrodni będzie udział histeryków, natomiast zadaniem prokuratora jest objęcie całokształtu przestępstw i umieszczenie ich w sposób zwięzły. Następnie prokurator Sawicki określa, na czym polega system przestępczy i mechanizm zbrodni, uruchomiony przez partię narodowo socjalistyczną, której członkiem był oskarżony i z jej ramienia był panem życia i śmierci każdego człowieka na terenie tak zwanego „Warthe landu”. 21-go września 1939 roku w swym przemówieniu, ogłoszonym w Poznaniu, podkreślił Greiser, że uczyni z rządzonego przez siebie obszaru okrug wrozu (Musterland). Następnie prokurator Sawicki charakteryzuje pobieżnie całokształt przestępstw popełnionych przez oskarżonego. W tym momencie Greiser nakłada słuchawki.

chawki. Prokurator podkreśla na zakończenie rolę, jaką odegrała w gromadzeniu materiału dowodowego Główna Komisja Holografii zbrodni niemieckich oraz podkreśla, że podstawą wyroku, który będzie przewidywał niewątpliwie najwyższy wymiar kary, będzie prawo słuszności. Operatorzy filmowi filmują przez cały czas prokuratorów i oskarżonego.

Następnie głos zabiera prokurator Jerzy Sawicki. Greiser wygląda na niewzruszonego. W swym pierwszym przemówieniu określa prokurator Sawicki rolę oskarżycieli w procesie.

Sąd ogłasza przerwę 5-minutową. Po przerwie przewodnictwo obejmuje sędzia Brzowski, prezes Sądu Najwyższego.

O godzinie 10-ej na salę wchodzi minister sprawiedliwości ob. Świątkowski. Operatorzy filmowi filmują przybyłego ministra. Sąd przystępuje do spisania personalii tłumaczy oraz do sprawdzenia personalii oskarżonego. Greiser mówi w języku niemieckim. Urodził się dnia 22 stycznia 1891 roku w Srodzie. Na pytanie czy był kiedyś karany sądowo oświadcza, że był karany w sądzie w Gdańsku niewielką grzywną pieniężną. Następnie Sąd przystępuje do odczytania aktu oskarżenia.

Po odczytaniu obszernego aktu oskarżenia przewodniczący zwraca się do oskarżonego z pytaniem, czy przyznaje się do przestępstw wymienionych w akcie oskarżenia. Greiser wstaje i odpowiada głosem opanowanym. Do winy w sensie aktu oskarżenia się nie przyznaje, twierdząc, iż odpowiedzialnymi za zbrodniczy system rządów w Wartheland są dwie osoby: Hitler oraz Himmler. Hitler — mówi Greiser — wykorzystując dobrą wiarę narodu niemieckiego, wprowadził go na błędną drogę imperializmu. Himmler uczynił z Rzeszy państwo policyjne. On sam — Artur Greiser — jest niewinny. Sąd ogłasza przerwę do godziny 11.30.

Po przerwie prezes Brzowski oświadcza, że Sąd zgadza się na przesłuchanie na wniosek obrony kilku dodatkowych świadków, m. in. Kazimierza Pappee, b. ambasadora R. P. w Waszyngtonie oraz Henryka Strassburgera, ambasadora R. P. w Londynie. Następnie Sąd przechodzi do przesłuchania świadków.

Jako pierwszy zeznaje świadek Cegielski, aresztowany przez gestapo i uwięziony w forcie VII. Gestapo chciało dowiedzieć się, czy świadek pozostawał w jakimś kontakcie z byłym wojewodą poznańskim Bnińskim. Świadek opisuje okropne tortury więźniów oraz tortury, jakim ich poddawano. Przedstawia okropności, jakie towarzyszyły zgładzeniu hr. Bnińskiego oraz opowiadał o wizycie Greise w forcie. — Greiser okazuje pewien niepokój w czasie zeznań świadka. Następnie większość świadków zeznaje mniej więcej podobnie, opisując katusze w więzieniach poznańskich i w obozie fabiańskim. Po przesłuchaniu świadków prokurator Sawicki oświadczył, iż otrzymał szereg ważnych dokumentów od wydziału śledczego 7-ej armii amerykańskiej. Dokumenty te oskarżają niezbitcie Artura Greisera. (Obszerne omówienie tych dokumentów zamieścimy wkrótce.) Po enuncjacji prokuratora Sawickiego Greiser żąda wyjaśnienia od dwóch świadków: Cegielskiego i Szuberta. Po uzyskaniu wyjaśnień odnosi się do swojej bytności w więzieniach na forcie Greiser oświadcza przy ogólnym śmiechu sali, że gdyby wiedział, iż w okupowanym Poznaniu są jeszcze wyżsi urzędnicy Państwa Polskiego, to by o nich niewątpliwie zatroszczył się. Na pytanie prokuratora Sawickiego, czy wiedział, co się dzieje w forcie i czym one są, Greiser odpowiada, że wiedział tyle, ile wszyscy mieszkańcy Poznania, a na policję i gestapo nie miał żadnego wpływu. Gestapo poznańskie otrzymało rozkazy wprost z Berlina. Po dodatkowych wyjaśnieniach oskarżonego przewodniczący zarządza przerwę do dnia następnego.

Skład Trybunału: Przewodniczący — pierwszy prezes N. T. N. Barcikowski, jego zastępca — prezes N. T. N. Brzowski, sędziowie: Kutner, wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, dr. Rapaport, profesor Uniw. Łódzkiego, zastępca: dr. Elmer, prezes Sądu Specjalnego w Krakowie.

Konferencja Czterech

PARYŻ (PAP). — Ministrowie spraw zagranicznych wyznaczyli specjalną komisję do przestudiowania propozycji Stanów Zjednoczonych przedłożenia sprawy b. kolonii włoskich w Afryce na przeciąg okresu przy końcu, którego kolonie zostaną oddane pod zarząd powierniczy ONZ, o ile ministrowie nie znajdą nowego rozwiązania. Ze źródeł poinformowanych słychać, że propozycje w tym sensie wysunął najpierw radziecki minister spraw zagranicznych Molotow, który oświadczył, iż woli powzięcie natychmiastowej decyzji co do odłożenia tej kwestii, niż przedłużenie zastoju w obradach. Amerykański minister spraw zagranicznych Byrnes zaproponował wówczas utworzenie specjalnej komisji do zbadania tej sprawy, na co wszyscy wyrazili się zgodą, z czwartkowego tajnego posiedzenia nie wydano żadnego komunikatu. Doniesiono jedynie ze źródeł miarodajnych, iż odbywała się ona w przyjaznej atmosferze.

LONDON (BBC), 22. 6. — Wczorajsze nieoficjalne rozmowy czterech ministrów w

dostanie od robotnika potrzebne maszyny i inne produkty przemysłowe.

Zniesienie świadczeń rzeczowych daje pole do popisu spółdzielczości w szybkim i racjonalnym rozprowadzaniu produktów przemysłowych i rolnych między wsią i miastem.

Także często wystraszona i narzekająca inicjatywa prywatna posiada wszelkie dane do okazania swych zdolności w akcji wolnej, ale rzetelnej i uczciwej wymiany dóbr przemysłowych na rolne.

Zdrowa i rzetelna inicjatywa prywatna nie tylko nie napotka na żadne trudności, ale przeciwnie może liczyć na pełne poparcie miarodajnych czynników rządowych. Zniesienie świadczeń rzeczowych ma jeszcze jedno ważne znaczenie. Dowodzi ono, że rząd i partie demokratyczne kierują się w swych posunięciach i polityce gospodarczej polską racją stanu, nie dążą do przeprowadzenia w Polsce nieprzemyślanej eksperymentów gospodarczych, nie chcą wprowadzać w gospodarce obcych wzorów, które w polskiej rzeczywistości nie mają żadnych szans powodzenia.

Paryżu osłonięte są ścisłą tajemnicą. Jak donoszą korespondenci, omawiana była sprawa Triestu. Żadnych decyzji w tej sprawie, która stanowi od dawna problem sporny na posiedzeniach Wielkiej Czwórki i tym razem ministrowie nie powzięli. — ZSRR w dalszym ciągu utrzymuje, że granica włosko-jugosłowiańska powinna przebiegać na zachód od Triestu, a pozostałe mocarstwa twierdzą, że granica ta powinna przebiegać na wschód od miasta, będącego głównym punktem sporów.

RYM (PAP). — Rząd włoski przedłożył ministrom spraw zagranicznych 4-m mocarstw, obradującym w Paryżu, memoriał, w którym przedstawił ciężkie warunki gospodarcze Włoch. Rząd włoski proponuje, ażeby zapłata odszkodowań mogła odbyć się drogą przerabiania przez przemysł włoski surowców przesłanych przez państwa zainteresowane.

Oczywista, że w dzisiejszych trudnych warunkach gospodarczych trzeba często wydawać twarde i niepopularne zarządzenia — ale zarządzenia takie są w pewnym przejściowym okresie czasu konieczne dla dobra mas pracujących i chłopskich oraz państwa polskiego.

Demokracja w Polsce kroczy po twardej ale realnej drodze w życiu gospodarczym, nie obiecuje cudów, zdając sobie sprawę z tego, że poprawa sytuacji gospodarczej Polski, że szybsze usunięcie tych lub innych trudności gospodarczych zależy od zgodnej pracy i współpracy robotników, chłopów i pracujących inteligentów.

W dziele odbudowy zniszczonego państwa polskiego winny brać udział wszelkie demokratyczne warstwy i ugrupowania społeczno-polityczne, ponieważ solidarna współpraca wszystkich ludzi w Polsce przyczyni się nie tylko do pokonania trudności gospodarczych, ale również do stworzenia tak potężnej Polski, że wrog a przede wszystkim Niemiec, nie będzie miał więcej odwagi wystąpić zbrojnie przeciwko Polsce.

Trzy razy „tak” -- to głos Narodu

Gdzie jest Koppe — współnik Greisera?

W ostatnich dniach wydano Polsce pośrodek innych przestępców wojennych także kilku współpracowników Greisera. Są to m. in. Jaeger — prezydent rejencji poznańskiej, Ponikau — Rentzlow, jeden z dowódców policji. Brak jednak na tej liście osoby najważniejszej po Greiserze, jego prawej ręki, najbliższego współpracownika i wykonawcy jego poleceń — generała SS i policji, Koppego, który równocześnie pełnił zleceną mu przez Himmlera i Greisera funkcję zastępcy „Komisarza Rzeszy dla utwierdzenia niemożności“.

Ten sam zresztą Koppe od jesieni 1943 r. objął po gen. Krügerze szefostwo policji, SS i Gestapo w GG, u boku Franka, zaznaczając swe rządy wzmocnionym terrorem, którego najjaskrawszymi przejawami były masowe egzekucje publiczne w Warszawie, Krakowie i innych miastach w zimowych miesiącach 1943/44 r. Egzekucje te nie były niczym innym jak powtórzeniem krwawych dni Wielkopolski z pierwszych tygodni okupacji, kiedy to krwią swych najlepszych synów spłynęły takie miasteczka, jak Kościan, Gostyń, Kosina, Srem i inne. Egzekucje te były poprzedzone zbirgrym pułkowym rozstrzelaniem 100 Polaków w Zgierz w zimie 1942 roku w odwet za zabicie podoficera żandarmerii przez działacza niepodległościowego.

Za wszystkie te zbrodnie odpowiedzialny jest obok Greisera właśnie gen. Koppe, szef Gestapo, żandarmerii, policji, SS i wszystkich podobnych formacji na terenie „Kraju Warty“. On również był bezpośrednim kierownikiem i dyspozytorem wielkiej akcji wysiedleńczej niemal pół miliona Polaków, arzeprrowadzanej w najbardziej barbarzyński sposób i nieludzkich warunkach, on przeprowadzał akcje osiedlania kolonistów niemieckich na gospodarstwach i warsztatach na usuniętych Polakach. Nie kto inny, a właśnie gen. Koppe — zimny, inteligentny, systematyczny kat — wydawał wszystkie zarządzenia, będące wykonaniem Greiserowskiego hasła „dan to Niemiec“, — „Polak — to parobek“. Jego, Koppego dziełem jest to notornie wspniane dzieło, któremu na imię **system terroru**, działający tak sprawnie, że niemal powietrze w Wielkopolsce było przeładowane nienawiścią do wszystkiego co polskie. Nie kto inny, a właśnie Koppe, jako delegat komisarza Rzeszy dla utwierdzenia niemożności kierował akcją Volkstuty i związanymi z nią zbrodniami terrorem; on kierował „badaniem rasowym“ ludności polskiej i przy jego współudziale powstał i działał w Konstancynie, pod Łodzią „obóz rasowy“, do którego zabierano ewakuację „czystych rasowo“ Polaków lub Polki i zmuszano do pleiowego wsłuchania, by w ten sposób masowo reprodukować te „czyste rasowo“, „aryjskie“ okazy. Jego dziełem jest wywożenie dzieci polskich do Niemiec z przeznaczeniem na zgermanizowanie. W ten właśnie sposób powstać miały unowocześnione kadry „janczarów Germanii“.

Wiele w tym „zasłuchi“ bezkrawędzi, ale jakże pełnej tragedii, Koppego — gdy czy-

taliśmy niedawno w prasie, że zióbkach niemieckich znajduje się około 10.000 dzieci nie znających języka niemieckiego... Ileż to matek np. z Zamojszczyzny napróżno szuka swych dzieci... To jest Koppe.

Koppe obok Greisera odpowiedzialny winien za śmierć czołowych postaci Wielkopolski, za katogę słynnego „fortu VII“ w Poznaniu, za systematyczne wymordowanie tylu setek tysięcy Żydów w obozie i krematorium w Chełmie pod Kołom. Sfora policyjna, z jaką Koppe przybył do Wielkopolski była znakomicie wyszkolona, były to myśliciele — ale nieczule — zwierzęta w niemieckich mundurach poli-

cyjnych, **elita zbrodniczej duszy niemieckiej**. Z niej rekrutowali się późniejsi dowódcy policji we wszystkich krajach Europy. To dzieło Koppego.

Skoro dziś przed sąd sprawiedliwy, sąd polski, pozwany został Greiser, by odpowiedzieć za nieprzeliczone i niepojęte zbrodnie popełnione w ciągu pięciu lat bezprzykładnych rządów — winien obok niego solidarnie odpowiadać drugi zbrodniarz, Koppe. Wiele wysiłku warto włożyć w to, by nie uszedł rak sprawiedliwości i odpowiadał na miejscu popełnionych zbrodni: w Poznaniu i Warszawie.

Andrzej Maciejewski.

Proces Michajłowicza

BELGRAD (PAP). — W dalszym ciągu rozprawy zeznawają współpracownicy Michajłowicza. Oskarżony Radicz był członkiem sztabu organizacji czetnikowskiej oraz jednym z głównych komendantów i kierowników wojskowych. Osobiście dowodził licznymi operacjami przeciw partyzantom. Oskarżony Wranoszewicz zawodowy wojskowy przedwojenny, pełnił funkcję szefa oddziału żandarmerii i poza tym został wyznaczony komendantem ruchu w Bośni. Jako komendant w Bośni współdziałał z Niemcami i walczył z ruchem narodowo-wyzwoleńczym oraz wydawał dyrektywy w sprawie likwidowania sympatyków ruchu narodowo-wyzwoleńczego. Za swą zdradziecką i zbrodniczą działalność mianowany został przez rząd emigracyjny pułkownikiem i odznaczony orderem. Najbardziej sensacyjnym momentem w czasie tych przesłuchań są konfrontacje. Podczas badania Draży Michajłowicza nikt z jego współpracowników nie znajdował się na sali. Obecnie oskarżony Michajłowicz jest na sali i przysłuchuje się zeznaniom swych dawnych podwładnych.

Tak więc, gdy zeznania są w zbyt jawnej sprzeczności z zeznaniami Michajłowicza przewodniczący zarządza konfrontacje. Wszyscy oskarżeni starają się odrzucić od odpowiedzialności jeden na drugiego. Konfrontacje te mają więc charakter bardzo dramatyczny.

Następnym oskarżonym był Jowanowicz, b. premier rządu emigracyjnego w Londynie, znajdujący się obecnie zagranicą, w imieniu którego wystąpił obrońca przydzielony z urzędu. Obrońca stara się udowodnić, że rząd londyński nie był dokładnie poinformowany o wszystkim co się dzieje w kraju Michajłowicz wyjaśnia, że kontakty były w reku oficerów brytyjskich i amerykańskich, znajdujących się w jego sztabie. Obrońca Draży Michajłowicza zażądał powołania tych oficerów na świadków. Sąd wniosek odrzucił, twierdząc że oficerowie mieli możność obserwowania Michajłowicza przez bardzo krótki okres czasu.

Ciężki los żołnierzy Andersa

NOWY JORK (PAP). — „Dziennik dla wszystkich“ (Buffalo) omawiając los żołnierzy Andersa stwierdza, że żołnierze polscy, podlegający przesiedleniu, nie są szczęśliwi i z niepewnością patrzą w przyszłość. Sytuacja międzynarodowa nie wydaje się wskazywać, aby propaganda, która ich karmiła nadziejami na trzecią wojnę, miała się sprawdzić. Zamiast wojennej rozprawy widzą teraz przed sobą długie lata pracy w nieprzyjacielskich warunkach, wśród obcych ludzi, bez znajomości języka i co najważniejsze bez jakiegokolwiek bliżej określonego statutu.

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Neapolu, że ewakuacja wojsk Andersa z Włoch nastąpi w przeciągu najbliższych miesięcy. Co miesiąc opuścić mają Włochy 20 tysięcy żołnierzy. 8 tysięcy

żołnierzy odjechało we wtorek. Przed dwoma dniami statkiem Maurytania opuściło Włochy 5 tysięcy Polaków.

NOWY SPISEK MONARCHISTYCZNY W RZYMIE

RZYM (PAP). — Jak słyhać w kołach poufnych, w ostatnich dniach policja polityczna wykryła spisek monarchistyczny. Wśród aresztowanych figurują szef t. zw. ruchu monarchistyczno-demokratycznego, jak również szereg b. oficerów milicji faszystowskiej. Skonfiskowano znaczną ilość broni i amunicji.

RZYM (PAP). — Podczas obławy policyjnej aresztowano 15 neofaszystów, w tym dwie kobiety oraz skonfiskowano radiostacje nadawcze.

Zaburzenia w Palestynie

TEL AVIW (PAP). — Zaburzenia w Palestynie rozwijały się szybko. Donoszą tu o koncentracji wojsk i masowych rewizjach. Dnia 18 czerwca w południe grupa uzbrojonych Żydów wkroczyła do kasyna oficerskiego w Tel Awiw i uprowadziła, grożąc rewolwerami, 5-ciu oficerów brytyjskich. 2-ch oficerów, którzy stawiali opór, pobito. Dowódcą okręgu wojskowego generał Kassols zawiadomił burmistrza Tel Awiw o wprowadzeniu godziny policyjnej 19 czerwca o godzinie 5-ej rano. — W Jerozolimie w czasie starcia ranni zostali dwaj oficerowie brytyjscy. W pogrzebie 10-ciu oficerów, ofiar napadu na warsztaty kolejowe w Haifie, wzięło udział 30.000 osób.

TEL AVIW (PAP). — Wszelki ruch kolejowy między Palestyną, Syrią i Transjordanią został zawieszony do odwołania. Warsztaty kolejowe w zatoce haifskiej zostały dotkliwie uszkodzone. W wyniku wybuchów, spowodowanych przez uzbrojonych Żydów, 10 osób zostało zabitych i 10 rannych. Jedną z większych rewizji wojskowych przeprowadzona w osiedlu Boicharawa nad Morzem Martwym, spowodowała starcia wojska z osadnikami. 8 osadników odniosło rany. 62 osadzono w obozie odosobnionym w Latrun. 2 żołnierzy brytyjskich zostało zabitych przez tłumy w Haifie, gdy wóz wojskowy zetknął się z 2 tysiącami demonstrujących Arabów.

LONDYN (PAP). — Liberalny „News Chronicle“ i konserwatywny „Daily Mail“ apelują do Żydów o zaprzestanie dalszego rozlewu krwi w Palestynie. „News Chronicle“ wzywa rząd brytyjski, aby niezwłocznie zwrócił się do ONZ o zatwierdzenie propozycji misji anglo-amerykańskiej w sprawie dopuszczenia do Palestyny 100.000 Żydów. „Daily Mail“, pisząc o sympatiach Anglików do narodu żydowskiego, oświadcza, że jeśli w Anglii istnieje jakaś mniejszość antysemitka, to wypadki w Palestynie mogą stać się dla niej tylko zachętą.

WASZYNGTON (PAP). — Hebrajski ko-

mitet wyzwolenia narodowego ogłosił proklamację na rzecz utworzenia w Palestynie żydowskiej republiki demokratycznej bez aprobaty Wielkiej Brytanii. Zdaniami komitetu mandat brytyjski w Palestynie stracił moc z chwilą, gdy Narody Zjednoczone objęły dziedzictwo po dawnej Lidze Narodów, która udzieliła tego mandatu Wielkiej Brytanii. Inne grupy syjonistyczne w Waszyngtonie oskarżają Wielką Brytanię o podsyćanie opozycji Arabów, wobec projektu piezwolenczej emigracji 100 tysięcy Żydów do Palestyny. Rezolucja w tej sprawie została doręczona ambasadorowi brytyjskiemu w Waszyngtonie.

MUFTY W EGIPCIE

KAIR, 22. 6. — Rząd egipski podał oficjalnie do wiadomości, że wielki mufti Jerozolimy przybył do Kairu i zwrócił się do króla Faruka z prośbą o audiencję. — Stwierdzono, że wielki mufti przybył amerykańskim samolotem cywilnym, posługując się fałszywym paszportem.

Premier Attlee na zapytanie Churchilla, jakie kroki poczyni rząd brytyjski celem pojmowania muftego, oświadczył, że w razie zwrócenia się do rządu egipskiego o wydanie muftego, rząd ten nie zgodzi się wydać go, gdyż uważa muftego za zbiegę politycznego, któremu przysługują prawo azylu.

HURAGAN W STANACH ZJEDN.

NOWY JORK (PAP). — Burza huraganowa, która trwała blisko przez cały dzień 17 czerwca zniszczyła część stanu Michigan i Ontario. 17 osób zostało zabitych a 12 rannych. Stan ich jest poważny. Jeszcze około stu osób odniosło lżejsze rany, ale zyciu ich nie zagraża niebezpieczeństwo. Straty materialne nie są jeszcze obliczone, ale wynoszą prawdopodobnie kilka milionów dolarów. Oddziały specjalistów naprawiają drogi poniszczone przez cyklon.

POGRZEB MACIEJA RATAJA NA KOSZT PAŃSTWA

WARSZAWA (PAP). — Dnia 18 czerwca b. m. delegacja PSL w osobach S. Niecki, St. Wójcika i J. Duszy zgłosiła się do Prezesa Rady Ministrów w sprawie pogrzebu h. Marszałka Sejmu ś. p. Macieja Rataja. Zostało uzgodnione, że pogrzeb odbędzie się na koszt Państwa. Wieczorem Rada Ministrów powzięła jednomyślną uchwałę urządzenia pogrzebu ś. p. Marszałka Macieja Rataja na koszt Państwa.

Z Niemiec okupowanych

BERLIN (ZAP). — Według miesięcznego sprawozdania gen. Józefa Mac Narney'a, głównodowodzącego strefy amerykańskiej, sytuacja polityczna i gospodarcza tej strefy nie ma charakteru ustabilizowanego. — Przyczynił się do tego wzrost liczby osiedleńców, których jest w strefie 532.000. Wzrastająca działalność Niemców, skierowana przeciw żołnierzom i cywilnym osobom amerykańskim, podważyła bezpieczeństwo publiczne. Wielkie kradzieże w magazynach żywności spowodowały, że wiele tej żywności znalazło się na czarnym rynku. Ażeby zapobiec rabunkom, które przybrały poważne rozmiary, magazyny i fabryki zabezpieczono uzbrojonymi posterunkami policji niemieckiej i amerykańskiej.

W położeniu gospodarczym w stosunku do kwietnia nie zaznaczyła się żadna poprawa. Zdolność produkcyjną przemysłu wykorzystano w 21%. Jest to najwyższe z dotychczasowych osiągnięć przemysłu w strefie amerykańskiej.

Niemcy nie prędko będą demokratami

BERLIN (ZAP). — Do ludzi, którzy nie mają żadnych złudzeń w stosunku do narodu niemieckiego, należy niewątpliwie gen. Mac Narney. Trzeźwo oceniając charakter Niemców radzi swoim żołnierzom, ażeby cierpliwie śledzili postępy demokratyzacji Niemiec. Fakt, że po roku pracy w tym kierunku nie widać niemal żadnych wyników, nie powinien nikogo dziwić. Jeśli za dwa lata Niemcy będą mogli wykazać się postępiami w nauczaniu życia demokratycznego, to będzie to wielkim osiągnięciem. Nie można bowiem w przeciągu krótkich lat zmienić tego, co wryło się w dusze niemieckiej przez długie dziesięciolecie. — Dlatego jednak głównodowodzący amerykańskich wojsk okupacyjnych w Europie oświadcza, że jego pierwotny zamiar okupacji Niemiec przez lat 10 należy zmienić na co najmniej lat 15, 15 lat to według niego okres wystarczający dla wychowania młodych Niemców na demokratów.

Przechodząc do sprawy Zagłębia Ruhry oświadczył gen. Mac Narney, że stanowisko Stanów Zjednoczonych w tej sprawie nie uległo zmianie. Zagłębie Ruhry powinno stanowić jedną całość gospodarczą z Niemcami. Aż do chwili wyjaśnienia losu Zagłębia i jego ustroju, amerykańskie władze okupacyjne wstrzymują się ze świadczeniami reparacyjnymi.

Na temat cierpliwości, z jaką musi świat budować pokój, przemawiał w Missouri gen. Bradley. „Maszyna — mówił — która pracuje nad pokojem, ciągle się pęka. Rada na to jest jedna — przetrwać cierpliwie.“

Widać z tych wypowiedzi, że Amerykanie postanowili wazytkie trudności zwyciężyć cierpliwością.

Konflikata majątków zbrodniarzy norymberskich

NORYMBERGA (ZAP). — W dniu 30-tym czerwca b. r. odbędzie się rozprawa, na której ma być postanowiona konfiskata majątków przestępców norymberskich.

„Die Weltbühne“

BERLIN (ZAP). — W Berlinie wyszedł pierwszy numer wznawionego pisma demokratycznego „Die Weltbühne“, które wydaje wdowa po Karolu von Ossietzky'imi, który zginął w obozie koncentracyjnym. Jak wiadomo, wydawca i redaktor dawniejszej „Die Weltbühne“, Karl v. Ossietzky uzyskał w r. 1935 pokojową nagrodę Nobla, lecz Bank Rzeszy nigdy mu tej nagrody nie wypłacił, a laureat dostał się do obozu koncentracyjnego.

Odhitleryzowanie przez pracę

MONACHIUM (ZAP). — W Monachium zgłosił się 5.000 osób do ochotniczych prac przy usuwaniu gruzu. Za zdolnych do pracy uznano 1.500 osób, 2.000 oddalono jako chorych, podczas gdy pozostałych 1.500 nie przyjęto, by ich nie odrywać od ważniejszych spraw.

W Augsburgu zgłosiło się 1.600 osób, z których do prac przyjęto 1.200. Po bezpłatnym przepracowaniu 200 godzin otrzymują oni poświadczenie od specjalnych komisji antyfaszystowskich i w ten sposób się rehabilitują.

Zwolnione tylko 135 pastorów

BERLIN (ZAP). — W związku z pracami denazyfikacyjnymi w Wielkiej Hesji akcji weryfikacyjnej poddano 12.000 pastorów. Tylko 135 z nich zwolniono z zajmowanych stanowisk za ich przekonania hitlerowskie.

Komisja, opracowująca projekt nowej konstytucji dla Wielkiej Hesji, ogłosiła, że kraj ten będzie się nazywał w przyszłości Hesją.

GIRAL PRZEWIDUJE DONIOSŁE ZMIANY W HISPANII

PARYŻ, 22. 6. — Agencja France Presse opierając się na oświadczeniu premiera hiszpańskiego rządu republikańskiego Giral donosi, że **w najbliższym czasie oczekiwane są zdarzenia o kapitalnym znaczeniu dla Hiszpanii**. „Nie mówię — oświadczył Giral — że przywrócona zostanie republika, ale stwierdzam, że usunięcie gen. Franco jest b. możliwe“.

Nie jest wykluczone — oznajmia dalej agencja — że gdy zbierze się Ogólne Zgromadzenie N. Z., losy reżimu gen. Franco w Hiszpanii będą już przesądzone.

MARSZAŁEK MONTGOMERY W KARACHI

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Karachi, że marszałek Montgomery przybył tam w poniedziałek drogą powietrzną z Palestyny.

W kilku wierszach

Kopenhaga. — Duński minister sprawiedliwości postawił wniosek, ażeby parlament uchwalił stosowanie kary śmierci dla niemieckich zbrodniarzy wojennych.

Jeśli wloc parlament prawo takie uchwali, pierwsze wyroki śmierci w Danii będą wydane na Niemców, bowiem prawo duńskie nie przewidywało wyroku śmierci w wymiarze sprawiedliwości.

Monachium. — Przed sądem amerykańskim stanęło 51 SS-manów i strażników obozu koncentracyjnego Flossenbürg, oskarżonych o zamordowanie 25.000 więźniów rozmaitej narodowości.

Wiedeń. — Badania radiologiczne geologów poszukujących ropy naftowej zostały, jak podaje londyński „Observer“, uwidocznzone bardzo pomyślnym wynikiem. Z ówa ropy mają być tak bogate, że Austria będzie „Persją“ Środkowej Europy.

Paryż. — Podczas procesu z śledm francuskimi agentami gestapo w Nancy podbięła nagle do ław oskarżonych nieznaną kobietą, która z okrzykiem „Mój uprzejmości wobec potworów!“... pełniła nożem w kark przynawcę tej grupy.

Paryż. — Prezes ugrupowania „Collaboration“ i były członek milicji rządu w Włochy generał Durand skazany został na śmierć za współpracę z nieprzyjacielem.

Dlaczego na pierwsze pytanie odpowiemy TAK?

Senat a ludzie pracy

(RAP) Wzywając naród do wypowiedzenia się za zniesieniem senatu, obóz demokratyczny opiera się nie tylko na zasadach, wysnutych z teoretycznych rozważań i historycznych doświadczeń innych narodów. Zasada jednoizbowości, konieczność zniesienia senatu wynika przede wszystkim z własnych historycznych doświadczeń naszego narodu. Konstytucja z 1921 r. wprowadziła instytucję senatu głosami prawicy, zablokowanej z mniejszością niemiecką w Polsce, wbrew oporowi całej lewicy i centrum. Walka o senat była długa i zacięta i sam jej przebieg oraz polityczno-społeczne oblicze obu walczących stron pozwalały z góry przewidywać, jaka rola przypadnie tej instytucji. Rzeczywistość potwierdziła w całej rozciągłości te przewidywania. Senat stał się ostoją reakcji od początku do końca swego istnienia był jej posłusznym narzędziem w urzędzistycznym polityki ucisku i wyzysku pracujących. Senat był tą dodatkową instancją, do której apelowały wszystkie wilece apetyty wielkiego kapitału i obszarnictwa, nie całkowicie zaspokojone przez działalność ustawodawczą sejmu. Apelacje te znajdowały niezawodne i prawie zawsze skuteczne poparcie w senacie. Jeszcze dzisiaj słyszy się czasem echo starych wyświechtanych frazesów o „umiarku”, o „lagodzącej i pojednawczej woli”, przypisywanej senatowi. Przypomnienie niektórych faktów z działalności senatu pouczy nas najlepiej o tym, jak wyglądał ów „umiark” i na czym w rzeczywistości polegała owa „lagodząca, pojednawcza rola”. Interesująca nas działalność senatu ogranicza się właściwie do lat trzech — do okresu 1923 — 1926. Z tego też okresu czerpać będziemy przykłady. (Po zamachu Piłsudskiego pod rządami sanacji senat zarówno jak sejm pozbawiony został wszelkiego znaczenia i wpływu. Była to już tylko dekoracja wstydliwie okrywająca reżim wojskowej dyktatury. Dekoracja ta przekształcona została w 1935 r. w instytucję czysto faszystowską.)

W latach 1923 — 1924 w czasie szalejącej inflacji, drożyzny, bezrobocia i nędzy najbardziej palącą koniecznością była realizacja ustawodawstwa społecznego i zabezpieczenie bezrobotnych. Sejm, pod naciskiem lewicy, powołał szereg uchwał, mających doraźnie zaradzić złu. Senat, z właściwym sobie „umiarkem”, wprowadził poprawki. Przyjrzyjmy się na czym polegały te poprawki.

Do ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych senat wprowadził następujące, ważniejsze poprawki:

- 1) wykluczył spod działania ustawy młodocianych (niżej 18 lat) oraz robotników, pracujących w zakładach zatrudniających mniej niż 5 pracowników,
- 2) skasował możliwość rozciągnięcia ustawy na pracowników biurowych,
- 3) uwolnił pracodawców od opłat ubezpieczeniowych w wypadku lokantu lub nie usprawiedliwionych gospodarczo masowych redukcji,
- 4) w przemysle sezonowym ograniczył czas trwania zasiłku do co najwyżej 17 tygodni w roku, zamiast proponowanych przez sejm 39 tygodni.

Do ustawy o pracy młodocianych i ko-

biet senat wniósł również swoje „poprawki”:

- 1) wykluczył spod opieki młodocianych terminatorów i uczniów rzemieślniczych,
 - 2) zniżył pięciokrotnie grzywnę przewidzianą dla pracodawców, łamiących ustawę.
- W innych dziedzinach działalności ustawodawczej senatu działo się tak samo, albo jeszcze gorzej. Każda najmniejza choćby „poprawka” senatu była poprawką na gorsze, poprawką na niekorzyść ludzi pracy. Oto jeszcze parę przykładów pierwszych z brzegu. „Poprawiając” ustawę o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, senat wprowadził przymus adwokacki przy składaniu skarg, co zamknęło oczywiście drogę dopominania się o swoje prawa dla uboższej ludności. „Poprawiając” ustawę o stosunkach służbowych nauczycieli, senat uzależnił uznanie ciągłości pracy nauczyciela od widzimisie władz, odebrał nauczycielom prawo do urlopu w celu kształcenia się zawodowego i wreszcie przeniesienie nauczyciela uzależnił również od samowoli władz. „Poprawiając” ustawę o stowarzyszeniach, senat zabronił młodzieży od 18 do 21 lat należenia do organizacji politycznych (na terenie b. zaboru austriackiego). „Poprawiając” ustawę o ochronie lokatorów, senat przyjął nowelę, która ją praktycznie znosiła. Kiedy sejm wyłączył spod działania tej noweli mieszkanią jednoizbowe — senat znowu „poprawił”, wyłączając tylko takie jednoizbowe, które były zamieszkane przez bezrobotnych. Przykładów takich można mnożyć o wiele więcej. Osobną kartę w działalności senatu stanowi jego walka z re-

formą rolną. Jednak już w świetle przytoczonych tutaj faktów i przykładów jasno widać, jaką rolę w życiu społecznym i politycznym Polski odegrał senat, powołany na zasadzie konstytucji z 1921 r. Był to reakcyjny filtr, który zatrzymywał lub wykoślawiał każdą, choćby trochę lepszą, choćby trochę korzystniejszą dla klas pracujących inicjatywę ustawodawczą. Łagodny i umiarkowany dla wszelkiego rodzaju zdzierstw i oszustw magnatów kartelowych i obszarniczych, stał się wcale leniem stronniczej pasji i tępego uporu, gdy szło o przeciwstawienie się aż nadto słusznym i usprawiedliwionym żądaniom ludzi pracy. Działalność senatu trafiała do charakterystyczny jeden z ówczesnych senatorów PPS-owców, mówiąc: „Wielu w Polsce ludzi dlatego tak złym okiem na senat spogląda, że kiedy sejmowi uda się coś lepszego uchwalić, coś korzystniejszego — to senat chce to skrócić, utracić...”

Nam dzisiaj w odrodzonej, demokratycznej Polsce Ludowej niepotrzebny jest taki organ ustawodawczy, który w przeszłości nigdy nie dobrego, nie korzystnego nie zdziałał. My dzisiaj w Polsce nie chcemy odbudowywać takiej instytucji, która przez cały czas swego istnienia w przeszłości jedynie psuła i wykoślawiała system naszego prawodawstwa. Ani robotnicy, ani chłopcy, ani inteligencja pracująca takiej instytucji nie potrzebują i odbudowywać nie chcą. Dlatego wszyscy oni wypowiedzą się za zniesieniem senatu. Dlatego przytłaczająca większość naszego Narodu, wszystko, co w Narodzie żywe i twórcze, odpowie TAK na pierwsze pytanie głosowania ludowego.

S. Z.

Dziennik amerykański

o greckim państwie policyjnym

NOWY JORK (PAP). — W artykule p. t. „Państwo policyjne w Grecji” dziennik „New York Post” pisze m. in.: „Minęło zaledwie 2½ miesiąca po wyborach w Grecji, które umożliwiły reakcjonistom dojście do władzy, a oto nowy rząd grecki, oparty na partii rojalistycznej, wydał dekret, który zawiesił część przepisów konstytucji i posunął Grecję naprzód na drodze ku państwu policyjnemu, wzorowanemu na faszystwie. Dziennik zarzuca następnie amerykańskiej polityce zagranicznej, że już nieraz w przeszłości okazała nieufność wobec sił demokratycznych zagranicą i wolała współpracować z grupami reakcyjnymi. Ostatnio — pisze „New York Post” — ujawniliśmy niebezpieczne tendencje używania powierzchniowej machiny demokratycznej w celu spowodowania porażki demokracji. Formuła „wolnych” wyborów została zastosowana w Grecji bez zastosowania istotnych warunków wolności. Ta tendencja do dyskredytowania metod demokracji może narazić na szwank wpływ amerykański.”

*

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Aten, że grecka armia lądowa, marynarka i lotnictwo otrzymały w poniedziałek rozkaz trwania przez 24 godziny

w pogotowiu w związku z zapowiedzianym na wtorek strajkiem generalnym.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Aten, że prawnicy i republikańscy deputowani w parlamencie greckim starali się w poniedziałek wieczór dojść do porozumienia w czasie debaty nad nadzwyczajnymi uprawnieniami rządu w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego. Sesja została zawieszona. Echa tej debaty spowodowały starcia uliczne w Atenach pomiędzy uzbrojoną policją a grupami robotników, protestujących przeciwko ustawie. Policja została obrzucona kamieniami i musiała strzelać w powietrze dla rozproszenia tłumu. 15-tu demonstrantów zostało zatrzymanych.

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Aten, że najwybitniejsi pisarze greccy ogłosili protest przeciwko rozpatrywanej przez parlament ustawie o nadzwyczajnych środkach zapewnienia bezpieczeństwa.

PROJEKT

ZATRUDNIENIA KOBIET W PRZEMYSLE WĘGLOWYM

PRAGA (PAP). — W Klodeńskim zagłębiu węglowym w Czechach bawi obecnie

KRAJOWA PRODUKCJA

TAŚM DO MASZYN

WARSZAWA (PAP). — Ministerstwo Przemysłu poleciło Fabryce Cieczowickiej w Andrychowie oraz fabryce „Solali” w Żywcu, aby natychmiast przystąpiły do produkcji taśm bawełnianych do maszyn do pisania oraz do celów drukarskich.

Fabryka Cieczowicka wypuści pierwszą produkcję taśm już w ostatniej dekadzie lipca. W sierpniu produkcja tych fabryk nasyci w zupełności rynek krajowy.

ROCZNICA ODEZWY

GENERAŁA DE GAULLE'A

PARYŻ (PAP). — W Paryżu i na prowincji odbyły się dnia 18 czerwca obchody rocznicy odezwienia generała de Gaulle'a, z roku 1940, w której zaapelował on o kontynuowanie walki. Na uroczystości paryskie, w których uczestniczyli członkowie rządu z premierem Goüin na czele, przybył gen. de Gaulle w towarzysze szereg wojskowych, którzy wraz z nim organizowali ruch Francji walczącej. Na Mont Valerian, w dzielnicy podmiejskiej Paryża, gdzie Niemcy rozstrzelali licznych oficerów francuskich. Gen. de Gaulle zapalił osobiste znicze znajdujące się tam w krypcie. W ramach obchodu odbyła się defilada wojskowa przed członkami rządu i korpusu dyplomatycznego.

PROF. CURIE O BADANIACH

ENERGII ATOMOWEJ

NOWY JORK (PAP). — Przewodniczący delegacji francuskiej do podkomisji ONZ do badań nad użytkowaniem energii atomowej prof. Frédéric Joliot Curie oświadczył przedstawieliem prasy amerykańskiej i zagranicznej, iż uczeni francuscy odmówią współpracy w zakresie badań energii atomowej, jeżeli komisja nie potrafi skierować badań nad energią atomową na drogę wyłącznie pokojową.

DEMILITARYZACJA

BRYTYJSKIEJ STREFY OKUPACYJNEJ

LONDYN (PAP). — Prasa brytyjska donosi, że demilitaryzacja b. armii niemieckiej w strefie okupacyjnej brytyjskiej została zakończona. Wszystkie sztaby i dowództwa jednostek niemieckich rozwiązano. Zwolniono z niewoli niemal wszystkie jednostki wojenne przy czym żadna z nich podkreśla komunikat brytyjski, nie została przyjęta do wojska brytyjskiego. W danej chwili nie istnieją żadne niemieckie organizacje militarne w strefie brytyjskiej, które mogłyby się stać w przyszłości zarodkiem nowej armii niemieckiej. Do r. 1947 cały nagromadzony w składach materiał wojenny armii niemieckiej zostanie wywieziony lub zniszczony. Do celów reparacyjnych i demontażu przeznaczono dotychczas 545 fabryk. Dalszy demontaż został wstrzymany do czasu ostatecznego wyjaśnienia, które fabryki będą użyte na cele reparacji.

specjalna komisja kobieca związków zawodowych, celem zbadania możliwości zatrudnienia kobiet w przemyśle węglowym. Utworzone zostałyby specjalne brygady pomocnicze kobiet, których zadaniem byłoby zwiększyć produkcję węgla przed nadchodzącą zimą.

Złoty Potok -- płynący złotem potok

W dzisiejszej dobie odbudowy kraju, gdy wciąż mówi się i pisze o podniesieniu poziomu kultury rolnej i wydajności produkcji rolniczej, chcemy powiedzieć naszym czytelnikom parę słów o mało na ogół znanej i niedocenianej, a jednak wysoko opłacalnej gałęzi tej produkcji, a mianowicie o hodowli ryb w stawach.

Znakomitą okazję do przedstawienia tej kwestii nastręcza nam „Państwowa Pstrągarnia Zarodowa” w Złotym Potoku, którą dzięki uprzejmości nadleśniczego, ob. Józefa Grabowskiego i kierownika, ob. Tadeusza Łojka, zwiędzamy właśnie w tej chwili.

„Państwowa Pstrągarnia Zarodowa” w Złotym Potoku, słynnym na całą Polskę z pięknych okoliczności, położona w uroczym dolinie Zródel Wiercicy, godna jest nie tylko zainteresowania fachowców i amatorów hodowli ryb i rybołówstwa, ale i zwiedzającego nasz kraj turysty.

Rozległa tę dolinę otacza wieniec wspaniałych starych borów, wspinających się wysoko po stokach okolicznych wzgórz. Poprzez zwarte korony sosn, dębów i buków przeświecają gdzieś tam białe wapienne skały. Środkiem rozciąga się łańcuch stawów. Dom w zakopionym skłonie, siedziba kierownika Pstrągarni, położony na wzniesieniu, góruje nad okolicą. Z okien w dalekiej perspektywie rozciąga się malowniczy widok na całą dolinę, na stawy, wzgórza i lasy. Płucha z rozkoszą wdychają czyste balsamiczne powietrze. Tutaj, w tej dolinie i jej okolicach, Zygmunt Krasiński odnajdywał niegdyś natchnienie dla swoich najpiękniejszych utworów. Zródła Wiercicy noszą dotąd imiona „Zródło Zygmunta” i „Zródło Elżbiety”, tragicznie zmarłej córki Krasińskiego. Niektóre zaś stawy mają nazwy jego utworów, jak np. staw „Irydion”, staw „Przedświt”, staw „Dobrej Woli” (psalm).

Pstrągarnia, o której mowa, została założona około 1860 r. przez jednego z hrabiów Krasińskich, ówczesnych posiadaczy dóbr „Złoty Potok”. Dobra ta przeszły z czasem do rąk hr. Raczyńskich, a ostatnio zostały upaństwowione. W początkach swego istnienia pstrągarnia w Złotym Potoku była jedynym tego rodzaju gospodarstwem rybnym w Polsce, a bodaj i w Europie. Przeciętą produkcją roczną wynosiła w niej przed wojną około 5-ciu milionów sztuk samej ikry zarodowej. Pstrągarnia zaopatrywała całą Polskę w pstragi oraz zaoczekowaną (zapłodnioną) ikrę do ich wylęgu.

W okresie okupacji pstrągarnia w Złotym Potoku uległa niemal całkowitemu zniszczeniu. „Opiekował” się nią w tym czasie prof. Schechtel, ichtiolog z Poznania. Nie uczynił on nic, ażeby bodaj podtrzymać obracające się w ruinie stawy, groble i t. zw. mnichy oraz przewalły wodne, ważne urządzenia do spiętrzania i spuszczenia wody w stawach oraz utrzymania stałego jej przepływu, gdyż dla pstrąga niezbędna do życia jest woda bieżąca. Trzeba i to jeszcze dodać, że urządzenia te zaopatrzone są w specjalne rzeszota uniemożliwiające przechodzenie ryb z jednego stawu w drugi. Groziłoby to hodowli kłęką na wypadek, gdyby np. starsze, dwuletnie pstragi przedostały się do młodszego narybku. Należało bowiem do ryb drapieżnych. Młodemu pokoleniu groziłoby nieuniknione pożarcie go przez starsze.

Oglądamy stawy i mnichy poczynając od źródeł. W dolinie stawów tych jest 21, połączone są ze sobą w jeden łańcuch korytem rzeki Wiercicy.

Obecnie przywrócono już urządzenia tego olbrzimego gospodarstwa rybnego do dawnego, skutecznego użytkowania. Jak widać, kierownik Pstrągarni, ob. Tadeusz Łojek, nie szczę-

dził w tym kierunku pomysłowości, starań i pracy. Należało przede wszystkim uporządkować, wyremontować i uruchomić wylęgarnię, okazały budynek z piaskowca rzucający się od razu w oczy przy wejściu do Pstrągarni. Od listopada ub. r. do kwietnia b. r. wyprodukowano w tej wylęgarni około 300 tysięcy świeżego narybku, który w okresie wylęgu trwającym blisko 3 miesiące, wymaga szczególnie pieczołowitej hodowli w specjalnych aparatach wylęgowych i łatwo ulec może zniszczeniu. Narybek ten posłuży w najbliższej przyszłości do zasilania gospodarstw rybnych w całym kraju, zdewastowanych przez działania wojenne i hitlerowskiego okupanta. Dalsza hodowla pstrąga w stawach wymaga jeszcze 2-3 lat czasu. Trzyletni pstrąg ma przeciętnie ½ kg. wagi i staje się t. zw. rybą kupiecką przeznaczoną do handlu.

Następna wielka praca, jaką należało wykonać na czas, aby wyhodowany narybek w porę obsadzić stawy, było doprowadzenie do porządku tych stawów i urządzeń rybackich. Praca ta wymagała pośpiechu, co przy braku odpowiednich środków nastręczało duże trudności. Jednak i tę przeszkodę udało się pokonać. Świadczą o tym obecny stan Pstrągarni, gdzie wszystko dzieje się, jak w zegarku. Wybudowane na nowo, betonowane mnichy i przewalły wodne działają sprawnie, młody narybek otrzymuje dodatkowy pokarm w postaci mózgów zwierzęcych, fachowi rybacy czuwają stale nad hodowlą pstrągów.

O tym, ile pracy i wysiłku włożono w urządzenia Państwowej Pstrągarni Zarodowej w Złotym Potoku zaświadczyć może chociażby jeden pozbity rzut oka na dawne, „przedwojenne” jej urządzenia. Jest jeszcze jeden, ostatni taki okaz. To mnich o dużym, bo wynoszący 2,5 metra, spadzie wody. Przeglądając go, woda przeciekająca bokami i podmywająca groble, zamulone dno i t. p. tworzy godny pożalowania widok kompletnej ruiny. Odrastającemu z tego urządzenia pozostawiono jednak na sam koniec pracy, gdyż

wiąże się ono ściśle z wykonaniem projektu ob. Łojka założenia w tym miejscu wodnej turbiny elektrycznej dla oświetlenia zabudowań pstrągarni i stawów. Oświetlenie stawów zawieszonymi tuż nad powierzchnią wody lampami będzie miało na celu zwiększenie intensywności odżywiania pstrągów. Nie wyda się to dziwnym, gdy zważymy, że dokoła lamp zawieszonych nad wodą gromadzić się będą wieczorami i nocą całe roje ciem i owadów. A że i ryby podobnie jak owady, ciągną do światła, więc pstrągi znajdą dokoła tych lamp gotową ucztę dla siebie.

Projekt ob. Łojka został już zatwierdzony przez Dyrektora Lasów Państwowych w Łodzi i zostanie w niedalekiej przyszłości zrealizowany.

Jeżeli teraz dodamy do tego, że wznoszone obecnie ogrodzenie Pstrągarni od strony sąsiadującej z nią szosy oraz inne roboty porządkowe nadadzą tej placówce charakter rzetelnie zorganizowanego i estetycznego gospodarstwa rybnego w wielkim stylu — to możemy stwierdzić, że Państwowa Pstrągarnia Zarodowa w Złotym Potoku stanie się niebawem wzorowym i pokazowym gospodarstwem rybnym w Polsce.

Zawdzięczać to należy przede wszystkim kierownictwu Nadleśnictwa w Złotym Potoku, któremu podlega Pstrągarnia. Kierownictwo to spoczywa w doświadczonej ręku nadleśniczego, ob. Józefa Grabowskiego, który niedawno obchodził 25-letni jubileusz swojej owocnej pracy w tym nadleśnictwie.

Na zakończenie trzeba i to także zaznaczyć, że stawy rybne w Złotym Potoku ciągną się po za obrębem doliny Zródeł Wiercicy jeszcze na przestrzeni 17 kilometrów. W stawach tych hoduje się karpie.

Ale podstawą tej olbrzymiej hodowli rybnej pozostaną zawsze pstrągi. Pstrągi ze Złotego Potoka. Wprawdzie nie mienia się one złotem, lecz srebrem, mają tę jednak zaletę, że z łatwością dają się wymienić na złoto. Od źródeł Wiercicy płynie potokiem złoty.

Dr. L. A.

Za co sądzony jest Greiser?

Warszawa (PAP). — Przestępca wojenny Artur Greiser, b. prezydent Senatu Gdańskiego i były namiestnik „Warthelandu”, stanie w dniu 21 b. m. przed Najwyższym Trybunałem Narodowym w Poznaniu. Greiser, przesłuchiwany w śledztwie przez polskich prokuratorów, nie przyznał się do żadnej winy. Wątpliwe, czy uda mu się podtrzymywanie tej — przez jego kolegów w Norimberdze wypróbowanej — taktyki obrończej, gdy rozpocznie się przesłuchiwanie powołanych do rozprawy w liczbie 70 świadków oskarżenia. Jakże przestępstwa zarzuca się Greiserowi? Wyliczanie przepisów przez niego naruszonych i praw pogwałconych byłoby zbyt długie i nużące. Wystarczy powiedzieć, że zarzuca mu się naruszenie wielu postanowień prawa międzynarodowego oraz szereg przestępstw pospolicznych, przewidzianych w polskim Kodeksie Karnym — z przestępstwami przeciwko życiu, zdrowiu wolności i mieniu na czele.

Zbrodnie, popełnione przez Greisera, moż na usystematyzować na pewne grupy.

Udział w związku przestępczym

Greiser był od roku 1930 jednym z kierowników Narodowo-Socjalistycznej Niemieckiej Partii Robotniczej, a więc brał udział w związku przestępczym, jakim jest ta partia. Celem tego związku przestępczego było wejście do Niemiec obcych terytoriów, a szczególnie ziem wchodzących w skład Państwa Polskiego — droga zaś do tego celu wiodła poprzez gwałty, przestępstwa i wojny napastnicze.

Zabór Gdańska i agresja na Polskę

28 listopada 1934 roku Greiser został prezydentem Senatu Gdańskiego i zaczął natychmiast realizować plany partii narodowo-socjalistycznej, zmierzające do pogwałcenia praw Polski w Gdańsku zagwarantowanych traktatami międzynarodowymi oraz do przyłączenia tego miasta do Niemiec. W Gdańsku zakazano działalności wszystkich partii politycznych poza hitlerowską i zaczęto dostosowywać urzędników do potrzeb niemieckich. Wprowadzona pod egidą Greisera ułowa pragmatyka służbowa zobowiązuje urzędników do przysięgi na wierność kierownictwu narodowo-socjalistycznemu; wydane zostaje ustawa „O ochronie niemieckiej krwi i czci”, 5 czerwca 1938 r. zostaje ustanowiona SS-Heimwehr jako organ zbrojny partii i senatu dla przygotowania pierwszej etapu agresji na Polskę.

23 sierpnia 1939 roku na mocy uchwały Senatu, podpisaną przez Greisera Gauleiter Föerster zostaje ustanowiony „głowa państwa” gdańskiego. Proklamowana dnia 1 września konstytucja stwierdza przyłączenie Gdańska do Rzeszy.

Tak więc Greiser nie tylko przyczynił się do zaboru Gdańska przez Niemcy, ale wziął też udział w przygotowaniu i ułatwieniu agresji na Polskę.

Druża wojna światowa zaczęła się od sprawy Gdańska. Niemala w tym „zastępcy” nieprzynajmniej się dziś do winy Artura Greisera.

Okupacja — wbrew przepisom prawa międzynarodowego

Greiser od 12 września 1939 roku był szefem zarządu cywilnego przy dowództwie wojskowym w Poznaniu a następnie od 26 października tegoż roku do połowy stycznia 1945 roku był namiestnikiem Rzeszy (Reichstatthalter) „Warthelandu”, obejmującego woj. poznańskie oraz część woj. łódzkiego i poznańskiego. Wartheland czyli „Kraj Warty” wieloletni został wbrew przepisom prawa międzynarodowego do Rzeszy. Greiser był na tym terenie szefem całej administracji i równocześnie szefem partii, jemu osobiście podlegały SS i policja, w jego rekach też skupiała się najwyższa władza sądowa.

Greiser był więc absolutnym panem życia i śmierci całej ludności — i z prawa tego czynił wszechstronny i bezwzględny użytek, przy czym celem jego było: życie dla Niemców, a śmierć i poniżenie dla Polaków i Żydów. Przekraczał on stale i jaskrawo uprawnienia, przyznane przez konwencję Haski władzy okupującej kraj w wyniku zmagania wojennych, naruszając przytem najprymitywniejsze postulaty ludzkości i sumienia narodów.

Masowe zabójstwa

Cały zarządzany przez Greisera obszar był miejscem bezustannych egzekucji, dokonywanych na miejscowej ludności. Nie ma prawie miejscowości, gdzie by nie ujawniono faktu przeprowadzenia takiej egzekucji lub gdzie by nie znaleziono grobów osób zamordowanych. Zarządzenia egzekucji były w szerokiej kategorii osobistym dziełem Greisera. Istnieje pismo jego skierowane do podległych mu dyktarzy — w którym zwraca on uwagę na polecenie Hitlera, dające jemu, Greiserowi, nadzwyczajne pełnomocnictwa w zakresie wymiaru sprawiedliwości.

Polacy byli też masowo mordowani w obozach koncentracyjnych, przede wszystkim na oślawionym „Forcie VII” w Poznaniu i w Radogoszczu.

Zagłada ludności żydowskiej

Ziemie przyłączone do Rzeszy miały stać się wkrótce ziemiami czysto niemieckimi według planu Greisera i innych przywódców hitlerowskich. W dalszym planie istniało całkowite wyniszczenie Polaków — na pierwszym natomiast było od pierwszej chwili całkowite wytepienie ludności żydowskiej. Punktem wyjścia zagłady były początkowe ekscesy wykonywane przez władze. Sprawdzano specjalnie wyszkolone bandy, dla urządzania pogromów, palono systematycznie synagogi, znęcano się, rabowano. System nie odbiegał od systemu stosowanego wobec Żydów w GG. Dalszą fazą było tworzenie getta, ostatnią fazą — „wysiedlenie”.

Istniał specjalny obóz trawien dla Żydów, gdzie wymordowano około 300.000 ludzi w specjalnych komorach gazowych, wmontowanych w samochody ciężarowe.

„Sonderkommando Kulmhof”, jak nazywał się oddział morderców stacjonowanych w Chełmie, podlegał bezpośrednio Greiserowi, który osobiście lustrował obóz, specjalnie premiując gestapowców, wyróżniających się gorliwym spełnianiem obowiązków. Urządzał on nawet bankiety dla członków załogi oraz zapraszał ich do spędzania urlopów w jego majątkach ziemskich.

Wysiedlanie Polaków

Wysiedlanie rozpoczęło 22 października 1939 roku objęło całą prowincję poznańską i przybrało ogromne rozmiary. Deportowani mogli zabrać ze sobą najwyżej 2 zmiany bielizny, kocy i płaszczy, reszta majątku musiała pozostać w najlepszym porządku dla osadników niemieckich. Nie wolno było brać żadnych wartościowych przedmiotów, nawet takich jak... okulary w złotej oprawie. Gotówki pozwalano zabierać 20 — 200 zł. Przejazd koleją, byleżymy wagonami trwał nieraz i tydzień, przy czym nie dawano deportowanym nie do jedzenia. Często były wypadki śmierci z powodu wycieńczenia i zimna.

Rasa panów i naród parobków

Greiser przeprowadził na zarządzanym przez siebie terenie daleko posuniętą de-

gradację społeczną Polaków. On to zainicjował i wprowadzał w życie przepisy o niemieckiej liście narodowej, pozbawiające w konsekwencji praw publicznych tę część ludności polskiej, która nie zgłosiła się do wpisu na listę. Greiser właśnie stworzył w stosunku do pozbawionej praw obywatelskich ludności polskiej zespół przepisów wyjątkowych, określonych w doktrynie narodowo-socjalistycznej jako „Polenstatut”. Pozbawiały one Polaków prawa do własności, pozbawiały prawa wyboru pracy, kształtowały całokształt życia Polaków na poziomie znacznie niższym od niemieckiego, ograniczały sądową ochronę w dziedzinie stosunków cywilno-prawnych nakładają na Polaków obojętną odpowiedzialność karną, grozącą karą śmierci nawet za czyny blache i t. d. i t. d.

Greiser wychodząc w praktyce poza ramy ogłaszanych publicznie przepisów, prześladował ludność polską w celu zepchnięcia jej na stanowisko społecznie niższej grupy „sług, poddanej rządowi „niemieckiego narodu panów”. Znajdowało to swój wyraz w powszechnym znieważaniu Polaków, w nakazie ustępowania z chodnika na jezdnię przed każdym Niemcem i t. d. I tak np. w Kutnie rozplakatowano swego czasu następujące ogłoszenie: „Kto się uśmiecha ironicznie, spogląda z podębą albo nie kłania się na widok Niemca w mundurze wojskowym lub z odznaką na ramieniu, zostanie natychmiast surowo ukarany”.

Dla nastawienia Greisera wobec Polaków charakterystyczny jest fragment jego przemówienia, wygłoszonego w Gnieźnie w listopadzie 1940 roku: „Kto nie jest z nami, jest przeciw nam i zostanie zniszczony. Żądam stanowczo, byście byli brutalni, twardzi i jeszcze raz twardzi!”.

Konfiskata majątków

W myśl wydawanych przez władze okupacyjne zarządzeń cały majątek obywateli polskich (z wyjątkiem Volksdeutsche) podlegał za jęciem, zarządowi komisarycznemu i konfiskacie. Pozbawienie mienia łączyło się często, a początkowo zawsze z wysiedleniem.

Wywłaszczenie majątków i gospodarstw rolnych dotknęło około 450 tysięcy rodzin. Jeżeli Greiserowi nie udało się w całości

zrealizować programu wysiedlenia chłopów polskich, to tylko z powodu braku odpowiedniej ilości osadników niemieckich. Polacy, których nie zdołano wypędzić, nie byli właścicielami ziemi, którą uprawiali, żyli pod ustawiczną grozą natychmiastowego wypędzenia i nie dysponowali produktami swej pracy.

W miastach napływ osadników był większy, to też już do lutego 1941 roku pod niemiecki zarząd komisaryczny przeszło 264 dużych, 9.000 średnich i 76.000 małych przedsiębiorstw przemysłowych oraz 9120 dużych i 112.000 małych firm handlowych.

Walka z religią

Greiser pozbawił Polaków wszystkich wyznań możliwości swobodnego uprawiania kultu religijnego. 752 księży zostało uśmierconych, wielu zamknięto w obozach koncentracyjnych lub wysiedlono do GG. Prawie wszystkie kościoły zamknięto lub oddano na użytek Niemcom, zabraniając wstępu do nich Polakom. Wszystkie kościoły doszczętnie obrabowano, nie oszczędzając nawet dzwonów i organów. Ograniczono czas trwania nabożeństw, oraz zakazano niektórych ich rodzajów.

Walka z kulturą i nauką

Greiser skasował lub zniszczył wszystkie polskie placówki naukowe i kulturalno-oświatowe, całą prasę, radio, film i teatr. Zniszczone zostało całe polskie szkolnictwo, zbiory, archiwa i biblioteki oraz pomniki kultury. Ze szczególną pasją tepił Greiser polską inteligencję, uważając ją za przeszkodę dla germanizacji kraju.

Na zarządzenie Greisera wydane w roku 1940 usunięto wszelkie polskie napisy. Zakazano one były nie tylko w miejscach publicznych, ale także wewnątrz mieszkań prywatnych: na skrzynkach listowych, w puszkach na sól, czy... ustępach. Niemiec zbrodniarze nie mieli zupełnie poczucia śmieszności.

Nie wyliczyliśmy nawet wszystkich zasadniczych przestępstw zarzucanych b. namiestnikowi Warthelandu. Szczegóły jego zbrodniczej działalności poznamy dopiero na rozprawie — ale i tych kilka faktów, dostatecznie je charakteryzuje.

Niedzielne dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 23 czerwca r. b. dyżurujący następujący lekarze:

Internista — dr. W. Kowczyk — Aleja 61,
Chirurg — dr. H. Szumner — Kościuszki 16.
Ginekolog — dr. M. Stróżewska — Al. Wolności 29,
Dentysta — dr. M. Wismond — 7 Kamienic 21,
Laryngolog — dr. K. Paciewicz — I Aleja 11,
Okulista — dr. J. Paciewicz — I Aleja 11.

Dyżury aptek

W tygodniu od dn. 17 do 23 czerwca b. r. dyżurują następujące apteki:

P. Kozerskiego — II Aleja Nr. 26,
J. Otrębskiego — ul. Wieluńska Nr. 18
i J. Rupprehta — ul. Narutowicza 170,
tylko od godz. 8-ej do 19-ej.

Łańcuch ofiar na kolonie letnie

Bank „Społem” konto 265

Por. B. Stępień na wezwanie ob. Fofasińskiego wpłacił 200 zł. i wzywa do wpłacenia takiej samej sumy niżej wymienione osoby:

Majewskiego Kazimierza, Świerckiego Kazimierza, Miśkiewicza Stefana, Włodarskiego Władysława, Gładysza Henryka, Kpt. Switala Stanisława Kom. R. K. U., Por. Kuberskiego Stefana, z-cę Kom. R. K. U., Krupę, Stefana, kier. biura P. C. H. Szmytła Zdzisława „Oświata”, Pasuka Stanisława, „Oświata”, Mgr. Patrzyka Franciszka, nac. Wydz. Adm., Mgr. Espenszta Józefa, nac. Wydz. Handl., Próchniewicza Edmunda, Kier. fabr. „Kosmos”, Jedrusika Henryka, Prez. Oddz. Pow. Z. N. P., Dr. Radosławskiego Edwarda.

Wyjaśnienie

Genowefa Czerwińska niniejszym podaje do wiadomości, że zwłoki Zdzisława Czerwińskiego, którego nazwisko zostało mylnie podane w spisie rozstrzelanych w wsi Apolonka, nie będą ekshumowane w dniu 23 b. m., gdyż Zdzisław Czerwiński nie został rozstrzelany w tym dniu i w tej miejscowości, jak to podane było w nekrologu.

Jak będę głosował w referendum

Posel Zientarski

głosuje trzy razy: Tak!

Czym ob. Poseł motywuje swe odpowiedzi na Referendum?

1. Wiem, że senat był zawsze odskocznią interesów burżuazji. Ja więc jako robotnik głosuję za zniesieniem senatu.
2. Jako przedstawiciel robotników i chłopów, wychodząc sam z obu tych warstw społecznych — uważam za sprawiedliwość historyczną oddanie chłopu ziemi a robotnikowi fabryki.
3. Czując się Słowianinem — chcę być wiernym ideom piastowskim.

Kronika miejska

Nie na Placu Marsz. Stalina, ale w kinie „Wolność”.

Włec zapowiedziany przez Pow. Radę Związków Zawodowych w Częstochowie odbędzie się nie na placu Marsz. Stalina, ale w sali kina „Wolność” w niedzielę, dnia 23 b. m. Początek o godz. 11-ej.

Komunikat Związku Walki Zbrojnej

Celem przyścia z pomocą uczącej się młodzieży partyzanckiej zwoluje się zebranie partyzantów uczęszczających do szkół średnich i wyższych — w lokalu Związku przy ul. Kościuszki Nr. 14.

Wdowy po poległych partyzantach proszone są o zgłaszanie dzieci na kolonie letnie — codziennie od godz. 10 — 12-ej.

Zebranie to odbędzie się w dniu 23 czerwca 1946 r. o godz. 10-ej rano.

Zbiórka członków OM. TUR

Organizacja Młodzieży TUR Komitet Miejski podaje do wiadomości swym członkom. Ze w niedzielę, dnia 23.6.46. odbędzie się zbiórka wszystkich członków i członkiń Komitetu Miejskiego, jak również i wszystkich kół fabrycznych, w Sekretariacie O. M. T. U. R. ul. Koper nika 6. o godz. 8 rano.

Obecność obowiązkowa i punktualna pod rygorem Organizacyjnym.

Ważne dla młodocianych i dorosłych

Okres barbarzyńskiej okupacji hitlerowskiej na ziemiach Polskich spowodował olbrzymie trudności w nauczaniu.

Z uwagi na wielkie zapotrzebowanie fachowców w kraju w każdej dziedzinie. Zrzeszenie

Nauczycieli w Częstochowie, za zezwoleniem Władz Szkolnych, podjęło inicjatywę przyścia z pomocą młodzieży o różnym wieku i o różnych brakach w dotychczasowym jej wykształceniu.

W nadchodzącym roku szkolnym Zrzeszenie Nauczycieli w Częstochowie uruchamia szereg placówek naukowych o różnorodnym programie nauczania, dostosowanych do potrzeb każdej kategorii młodzieży, chcące się poświęcić zawodowi handlowemu lub pracy biurowej.

W związku z tym kancelaria Zakładów Naukowych Zrzeszenia Nauczycieli w Częstochowie, ul. Narutowicza 19/23 (wejście z 2-ej bramy) w godzinach wieczornych od 17-ej do 20-ej już przyjmuje zapisy osobiste i listowne do różnych klas:

Wieczorowego Koedukacyjnego Gimnazjum Handlowego,

Wieczorowego Koedukacyjnego Liceum Handlowego oraz na Kursy Handlowe — Roczne i Półroczne.

Szczegółowe informacje, dotyczące zapisów do poszczególnych klas wymienionych Zakładów Naukowych, ukażą się w najbliższych dniach w ogłoszeniach prasowych i w plakatach ulicznych.

Informacji udziela również kancelaria, Szkół Zrzeszenia w oznaczonych godzinach przed wakacjami do 6 lipca rb. włącznie, po wakacjach od 19 sierpnia rb.

Matki, które zgłosiły dzieci na kolonie

Matki, które zgłosiły dzieci na kolonie letnie, organizowane przez S. O. Ligę Kobiet, są proszone o zgłoszenie się dnia 24 b. m. (poniedziałek) godz. 18, w lokalu S. O. Ligi Kobiet, Aleja N. M. Panny 53. Obecność obowiązkowa.

Zebranie Miejskiej Rady Narodowej

Prezydium M. R. N. w Częstochowie zawiadamia, że dnia 24 czerwca 1946 roku o godz. 8-mej rano punktualnie odbędzie się plenarne posiedzenie MRN. w sali własnej ul. Najśw. Maryi Panny 35, 1 p. z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie;
- 2) Przyjęcie i ślubowanie nowo-delegowanych członków;
- 3) Odczytanie ostatniego protokołu;
- 4) Sprawozdanie Prezydenta Miasta;
- 5) Dyskusja nad sprawozdaniami;
- 6) Replika ob. Prezydenta;

7) Uchwalenie wniosków Zarządu Miejskiego;

8) Zatwierdzenie uchwał Prezydium M. R. N.

9) Powzięcie uchwały w sprawie referendum;

10) Wolne wnioski.

Prezydium nadmienia, że posiedzenie, odbędzie się punktualnie i powzięta uchwała opłaty grzywny za spóźnienie zostanie zastosowana.

W razie nie otrzymania zawiadomienia w odpowiednim czasie — podstawą jest ogłoszenie w prasie.

Na co skarżą się nasi czytelnicy?

Pismem niniejszym pragnę zwrócić uwagę społeczeństwu na możliwości, a patrząc pod kątem potrzeb Państwa i tępienia nieuczciwości, — nagłą konieczność opracowania zarządzeń, — celu wydobycia prawdy od najrozmaitszego rodzaju szkodników społecznych, którzy oszukali lub dalej oszukają skarb Państwa i naród. Mam na myśli przede wszystkim karierowiczów, którzy bezpośrednio po ustąpieniu wojsk niemieckich szczególnie ze starej Rzeszy jako też z nowej obsadzili bogate zakłady i przedsiębiorstwa, a następnie wywieźli lub ukryli większość towarów nie ujawniając ich władzom i otrzymując takowe gratisowo, a dziś kpią sobie stając się milionerami. Dalej kategorie szabrowników, którzy do czasu wydania zarządzenia o zakazie wywozu mienia z zachodu, porobili kolosalne interesy i fortuny. Kategorie handlarzy walutami zagranicznymi i biżuterią, którzy zgromadzili wielkie bogactwa w swych rękach oraz tych, których po uregulowaniu tych zarządzeń sam okarzę przed władzami, to jest złodziei kosztowności z ghet żydowskich, za łapówki i pijactwo z Niemcami oraz pozornie porządni Polacy i katolicy, którzy prowadząc restauracje, lokale „nur für deutsche“, porobili majątki, sprzedając na lewo i prawo przysługujące im przydziały żywnościowe po paskarskich cenach. Chcę pisać o tym, że i nad wybrzeżem morskim nie brakuje hien dla szybkiego wzbogacenia się, jako dalszą kategorię przestępców. Często daje się słyszeć powiedzenie: „chcesz żyć, jak przed wojną i prędko, zdobyj większą gotówkę, to jedź na posadę nad morze.“

Spośród mnóstwa rodzajów tych ludzi, bardzo wielu nie zapytano się nawet, skąd stali się wkrótce tacy zamożni, inni podstawili fałszywych świadków, lub w ogóle wyparli się zarzucanych im przestępstw, zaledwie nikły procent tych ludzi został objęty t. zw. podatkiem od wzbogacenia się, który należy przypuszczać jest niewspółmiernie mały w stosunku do rozmiaru wzbogacenia się i zasadniczo nie reguluje tych spraw i czyni je zafatwowanymi. Jak do mnie zresztą wyrzyl się kierownicy placówek skarbowych, są to rany jęczące się na żywym organizmie społecznym i o objęcie tych przestępstw w ramy kodeksu prawa woła i wołać będzie każdy uczciwy i kochający swój naród i kraj człowiek i obywatel Państwa mając przed oczyma straszną nędzę dzieci polskich i przeogromne potrzeby zniszczonego kraju, który im prędzej odbudowywać się będzie tym więcej zaoszczędzi się męki i życia istot ludzkich. W obecnym stanie rzeczy t. zn. odnoszenia się władz do tych kategorii przestępców, władze skarbowe, jak i instytucje, które miały lub mają do czynienia z tymi ludźmi są w ich rękach marionetkami, często przedmiotem kpin i szyderstwa, nie są bowiem w stanie kiedykolwiek dowiedzieć się prawdy o ich czynach. Nie wolno, by tak było dalej w Polsce, o ile ona kroczyć ma i będzie drogami praworządności społecznej, do czego przyczynią się waleń już dokonane i dokonywać się mające przemiany w b roku: muszą być nieprawości ludzkie wymiatające do dna na wszystkich odcinkach życia. W moim rozumowaniu jedynym z najradkalniejszych środków do podania ogółowi prawdziwego stanu majątkowego i dokonanych machinacji i oszustw ze strony tego rodzaju przestępców, będzie wprowadzenie w życie drogą uchwały lub dekretu uroczystej przysięgi wyjaśnienia, pod rygorem aresztu, i w ogóle konfiskata majątku tymi drogami zdobytego. Zarządzenie powyższe wywoła panikę w świecie tych ludzi, gdyż wyjdą na jaw potem oszustwa wobec skarbu i władz popełnione. Wprowadzenie przysięgi wyjaśnienia, która dotąd stosowana była w rzadkich wypadkach, pociąga za sobą konieczność wydania szeregu instrukcji władzom skarbowym w terenie i placówkom propagandowym, celem wydawania tego typu ludzi. O ile sprawy te będą ujęte sprężyście, dadzą Skarbowi Państwa i biednym a uczciwym obywatelom parę miliardów złotych, sam zaś fakt ujęcia w ten sposób sprawy będzie dużym wzmocnieniem powagi i zaufania do władz państwowych.

Pozwól sobie tą drogą złożyć Panu Premierowi i Rządowi Jedności Narodowej wyrazy prawdziwego szacunku za ofiarę i trudną pracę dla Narodu i Państwa oraz szerzenie idei demokratycznych tak wzniosłych choć mających wrogów i niestety mało zrozumienia.

Zygmunt Werner.

Częstochowa, czerwiec 1946 r.

Ofiary

Ob. Henclewska Regina złożyła w Redakcji „Głosu Narodu“ 50 zł na P. C. K.

Semestralne kursy dla maturzystów

W związku z organizacją nowego roku szkolnego 1946/47 Ministerstwo Oświecenia uruchamia Państw. Kursy Nauczycielskie, które dają pełne kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych. Kursy te, w zasadzie roczne, są obecnie skrócone do jednego semestru. Na kursy te mają być przyjmowani absolwenci liceów ogólnokształcących lub zawodowych oraz osoby, zakwalifikowane do szkół wyższych przez Komisję Weryfikacyjno-Kwalifikacyjną.

Dla maturzystów, którzy chcą wstąpić do wyższych zakładów naukowych, posiadają zaś zamilowania w kierunku pedagogicznym, świadectwo ukończenia Państw. Kursów Nauczycielskich ogromnie może ułatwić utrzymanie się w miastach uniwersyteckich.

W Częstochowie Kursy Nauczycielskie będą otwarte we wrześniu b. r. przy Państwowym Liceum Pedagogicznym. Zapisy przyjmuje kancelaria Liceum, Jasnogórska 8/10, w godzinach od 10-ej do 12-ej.

Z ŻYCIA KULTURALNEGO

Rewia „Czerwonej Armii“ w Częstochowie

Po odbyciu z wielkim powodzeniem wielu rewi w innych miastach Polski między innymi w Warszawie, Bydgoszczy, Gdańsku i t. d., przybędzie również i do Częstochowy zespół Armii Czerwonej pod kierownictwem Juri Sadowskiego, II Frontu Białoruskiego gen. Kaprotuka i da w dniach 21, 22, 23 bm. w sali Straży Ogniovej, przy ul. Strażackiej kilka występów. W programie: piosenki, tańce, skecze i humorystyczne duety. Całość zapowiada się bardzo interesująco. Na podkreślenie zasługuje fakt, że 50 proc. z całego dochodu zespół przeznacza na rzecz odbudowy Warszawy. — Prosimy przeto o liczne poparcie powyższej imprezy, która będzie jeszcze jednym dowodem przyjaźni polsko-radzieckiej. Ceny biletów od 40 — 80 złotych. Przedprzedaż biletów odbywa się w sali Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, III A. Początek o godz. 20-ej.

Hanka Brzezińska

I Karol Hanusz w Częstochowie

Dnia 23 b. m., w niedzielę, o godz. 20.30 w sali kina „Wolność“ odbędzie się występ znakomitej pieśniarki Hanki Brzezińskiej oraz świetnego humorysty Karola Hanusza. Impreza ta, ciesząca się we wszystkich miastach Polski olbrzymim powodzeniem, stanie się niewątpliwie sensacją artystyczną naszego miasta. W programie piosenki sentymentalne, egzotyczne, jazzowe, wesołe, w świetnej interpretacji Hanka Brzezińskiej oraz pełne humoru i pikanterii piosenki, melorecytacje, parodie w wykonaniu K. Hanusza.

Pozostałe bilety do nabycia w kasie kina.

Trzeci popis uczniów Instytutu Muzycznego

We wtorek 25 b. m. odbędzie się w sali muzycznej, Dąbrowskiego 16, trzeci z kolei popis uczniów Instytutu Muzycznego — z udziałem Miejskiej Orkiestry, zasilonej uczniami Instytutu. Uczniowie wystąpią jako soliści z towarzyszeniem orkiestry.

Wojewódzki Urząd
INFORMACJI I PROPAGANDY
Wydz. Prasowy

OGŁOSZENIE URZĘDOWE

Boisko sportowe przy „Domu Kultury Robotniczej“.

W niedzielę, dnia 23 czerwca r. b. o godz. 18-tej (6 po poł.) gościnnie wystąpi 1 raz reprezentacyjny Zespół Armii Czerwonej tańca, piosenki i muzyki profesora Aleksandrowa. W zespole 300 osób. Orkiestra składa się z 90 osób.

Ceny biletów: miejsca siedzące po 100 zł, stojące po 30 zł, bilety ulgowe tylko na mozę korzystać: wojskowi, młodzież szkolna, za okazaniem legitymacji. Przedprzedaż biletów „Czytelnik“, ul. Sienkiewicza róg Kilińskiego, Spółdz. „Książka“, ul. Sienkiewicza 64 oraz w kasie teatru „Domu Kultury Robotniczej“, w dniu przedstawienia od godz. 13-tej przy wejściu na boisko.

UWAGA! W razie niepogody przedstawienie odbędzie się w sali teatru „Domu Kultury Robotniczej“.

Uwaga. Weterani Powstań Śląskich!

Wszyscy członkowie Związku zgłoszą się w dniu 23 czerwca br. o godz. 13 m. 30 w lokalu Związku, celem wzięcia udziału w pogrzebie pomordowanych przez zbirów hitlerowskich Obywateli m. Częstochowy, między którymi znajduje się towarzysz broni, weteran powstań śląskich p. por. Rzykiecki Leon, dyrektor Szkoły Handlowej w Częstochowie.

Uwaga, harcerze!

W niedzielę, dnia 23 czerwca 1946 r. o godz. 10 rano, odbędzie się uroczysta Msza św. w kościele św. Antoniego, z okazji 15-to lecia istnienia Harcerstwa na Ostatnim Groszu oraz poświęcenie i wręczenie sztandaru drużynom Harcerskim.

Uroczystość całodniowa zakończona zostanie rozpaleniem ogniska w Zielńcu na Ostatnim Groszu o godz. 18-ej.

Uprzejmie prosimy wszystkie Stowarzyszenia, Organizacje i Związki o wzięcie udziału wraz z pocztami sztandarowymi, jak również przyjaciół i sympatyków Harcerstwa Polskiego.

Bilety do nabycia w sekretariacie Instytutu, Dąbrowskiego 33/35.
Początek o godzinie 17-ej.

Repertuar Teatrów Miejskich

Sala duża

Premiera „Damy i Huzary“ Al. hr. Fredry
Dziś, w sobotę, 22 b. m. o godz. 19.15 komedia w 3 aktach Al. hr. Fredry p. t. „Damy i Huzary“. Obsada tworzą: Dunajewska, Kalinowski, Marso, Smolska, Tłuska, Zarembska, Głuski, Łowicki, Łodyński, Mieczysław, Paluszewicz i Plonski. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Oprawa sceniczna W. Wagnera.
Późniejsze przedstawienia w niedzielę 23 b. m. o godz. 19.15.

Cykl przedstawień dla szkół

„Damy i Huzary“ Al. hr. Fredry

Dziś, w sobotę, 22 b. m. o godz. 15-ej rozpoczyna się cykl przedstawień dla szkół powszechnych, średnich i wyższych. Dana będzie komedia w 3 aktach Al. hr. Fredry „Damy i Huzary“. Obsada premierowa. Reż. A. Kwiatkowskiego. Oprawa sceniczna W. Wagnera.

Następne przedstawienia dla szkół odbędą się w niedzielę, 23 b. m. o godz. 11 w poniedziałek 24 b. m. we wtorek 25 b. m., w środę 26 b. m. i w czwartek 27 b. m. (ostatnie) o godz. 15-ej. Przedstawienia te zostały zorganizowane przez Dyrektora Teatrów i Wydział Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego w porozumieniu z Inspektorem Szkolnym.

Bilety na te przedstawienia (ostatnie w bieżącym sezonie) do nabycia w Wydziale Oświaty i Kultury, Dąbrowskiego 7.

Sala Kameralna

Dziś, w sobotę, 22 b. m. przedstawienie zawieszone z powodu generalnej próby komedii w 3 aktach R. Niewiarowicza p. t. „Gdzie diabeł nie może“.

„Gdzie diabeł nie może“

Premiera komedii Niewiarowicza w 3 aktach pod powyższym tytułem odbędzie się jutro t. j. w niedzielę 23 b. m. o godz. 19.15. Obsada tworzą: Korwin, Łukowska, Łaskowska, Wodyńska, Ciri, Orliński, Barnowski, Stanisławski, Szymkowski i Trzask. Reżyseria B. Orlińskiego. Oprawa sceniczna W. Wagnera.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

Repertuar kin

Wolność — Dr Kildera — film amerykański.
Polonia i Też — Maskarada.
Bałtyk — Aktualność.
Fotoplastikon — Ziemia Święta.

Sport

O mistrzostwo klasy A

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się jedyną spotkanie o mistrzostwo w klasie A Victoria — Unia Radomska. Mecz odbędzie się na boisku przy ul. Pułaskiego Nr. 2, o godzinie 18-ej.

Naprzód (Lipiny) w Radomsku

Na sobotę i niedzielę przyjeżdża do Radomska Naprzód z Lipin, który rozegra dwa spotkania: w sobotę 22 b. m. z KSZZ Unią oraz w niedzielę 23 b. m. z KS Czarni. Początek zawodów w oba dni o godz. 19.30.

Święto Sportu Częstochowskiego odwołane

Z powodu zbliżającego się referendum ludowego, Święto Sportu Częstochowskiego zostało odwołane (miało się odbyć w niedzielę 23 b. m.). Nowy termin na razie nie został jeszcze ustalony.

Noc Świętojańska na Pływalni Miejskiej

Staraniem Tow. Przyj. Żołnierza odbędzie się w niedzielę na Pływalni Miejskiej, Sobieskiego 5. Noc Świętojańska, składająca się z 2-ech części: I Zawody pływackie, wejście na słup, itd. Część II. Tańce, refektory, sztuczne ognie, wianki, po czym zabawa do rana. Początek o godz. 14-ej.

Morderstwo

czy nieszczęśliwy wypadek?

W dniu wczorajszym wydobyta z t. zw. Dołu Helmana (przy ul. Kościelnej) zwłoki dziewczynki lat około 15. Nieszczęśliwa jest ubrana w sukienkę kremową, białe rękawiczki, w stroju jak do Komunii świętej. Nazwisko i bliższe dane są niestalone.

Zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala Panny Marji. Wzywa się wszystkich, którzy by mogli udzielić jakichkolwiek informacji, o natychmiastowe zgłoszenie do Wydziału Śledczego II Komisariatu.

Zabawy

Kolo Przyjaciół Harcerzy przy 1-ej Drużynie im. T. Kościuszki w Częstochowie urządza zabawę taneczną, która odbędzie się w salach Państw. Liceum i Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w sobotę, dnia 22 b. m. Początek zabawy o godz. 16-ej. Dla dorosłych zabawa trwać będzie całą noc. Bufet obfity i tani. Nowoczesna orkiestra jazzowa. Dochód z zabawy przeznaczony na obozy harcerskie.

W sobotę 22 b. m. o godz. 21-ej w hotelu „Polonia“ odbędzie się „Czarna Kawa“, z której dochód przeznaczony będzie na cele Polskiego Czerwonego Krzyża i przyczółków w województwie kieleckim.

Staraniem Ochotniczej Straży Pożarnej w Korwinowie urządza się w dniu 23.6.46 r. wielką zabawę taneczną w Korwinowie obok młyna Patorkich. Przygrywać będzie zespół rewiowy. Bufet obfity zaopatrzone. Loteria fantowa i wiele innych niespodzianek. Dochód z zabawy przeznaczony na kupno sztandaru O. S. P.

Program rozgłośni polskich

NIEDZIELA — 23 CZERWCA

6.57 — Sygnał czasu i pieśń. 7.00 — Kalendarz historyczny. 7.05 — Audycja poranna z Krakowa. 8.00 — Dziennik poranny. 8.20 — Program na dzień bieżący. 8.25 — Muzyka lekka. 9.00 — Nabożeństwo z Klasztoru O. O. Franciszkanów w Panewniku. 10.00 — Audycja regionalna z Katowic. 11.00 — Koncert muzyki i słowa p. t. „Trzy tak“ — ty. 11.30 — Audycja wojskowa. 11.55 — Najciekawsze audycje przeszłego tygodnia. 14.00 — Audycja dla świetlic wiejskich. 14.35 — Chwilka Błusa Studiów. 14.40 — Teatr Wyobraźni. 15.20 — Recenzje. 15.30 16.00 — Audycja muzyczna p. t. „Odgłosy wiosenne“. 16.00 — „Gamus szuka kwiatu paproci“. 16.20 — Audycja dla młodzieży. 10.50 — Kramka kultury. 17.00 — Podwieczorek przy mikrofonie. 18.15 — „10 minut pojeździ“. 18.20 — Przegląd tygodnia. 18.30 — Tygodnik dziwigowy. 18.45 — „Podróż po świecie“. 19.05 — „Uśmiech i piosenka“. „Hej święty Janie“. — 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — „Mozaika muzyczna“. 20.50 — „10 minut pojeździ“. 21.00 — „Wandom w upomniku imieninowym“ — muzyka taneczna. 22.15 — Orkiestra taneczna P. R. 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.25 — Program na jutro. 23.45 — Skrzynka poszukiwacza rodzin zagranicą. — 24.00 — Hymn.

HURTOWNIA ART. SPOŻYWCZO-CHEMICZNYCH
Stefan Romanowski
CZĘSTOCHOWA, Plac Daszyńskiego 13.

Poleca najwyższej jakości oślowych fabryk następujące artykuły a mianowicie:

na białym cukrze soki i marmoladę, Dawę, budynie, olejki aromatyczne do ciast Dr Wandera.
Codziennie świeże drożdże „Wola Krysztoporska“ z krzyżem.
Wina owocowe i wiele innych artykułów po cenach ściśle fabrycznych.
Dla zamlejszowych wysyłamy za zaliczeniem pocztowym.

SPRZEDAŻ

Wózki dziecięce, rowerki bulaj nogi poleca Grodzicka, II Aleja 31. PAP 4883

Sprzedam domek 4 ubikacje z ogródkiem. Oferty kierować P.A.I. Aleja 61 pod „Płn“. PAP 66

Do sprzedania kilka tysięcy pu dełek blaszanych do lakieru lub farby, oraz bocksi stalowe z pokrywami 50 litr. Wiadomość: Warszawska 38, m. 2. Miłozarek. PAP 70

Okazyjnie do sprzedania futra karakulowe pierwszorzędne, dywany perskie różnej wielkości. Katedralna 8, m. 3, w godz. 14 — 17-ej. PAP 98

Sprzedam sklep żelazny na prowincji. Wiadomość: Aleja 5, w podwórzu, J. Seifried. PAP 40

Duża okazja! Tanie Do sprzedania garbarnia z całkowitym urządzeniem na chodzie. Młyn elektryczny bez urządzenia. Domy w centrum miasta i przedmieściach Częstochowy. Domy w Poznaniu, Łodzi, Gdyni, Bedzinie, kolo Warszawy itd. Dużo pięknych nieruchomości i placów do sprzedania poleca i nowe zgłoszenia przyjmują Starikiewicz, Częstochowa, Aleja 38, m. 4, tel. 21-02. PAP 74

Fabryka „La Czenstochovienne“ sprzedaje dwa używane samochody ciężarowe: 1) „Magirus“ 2) Bussling“ oraz ramię i nadwozie samochodu trójkołowego. PAP 111

Sprzedam aparat radiowy amerykański („Liliput“) z futerałem. Donajski, Jasnogórska 28, m. 6. PAP 93

Skład węgla, dobry punkt sprzedaży. Wiadomość: Katedralna 12, m. 13. PAP 94

Sprzedam skład węgla. Św. Barbary 45. PAP 30

Planino pancerne-krajowe, mało używane sprzedam. Częstochowa, Aleja 61, m. 1. PAP 88

Sypliniak nowoczesny, jasny, nowo sprzedam. II Aleja 18, m. 10. godz. 18—18. PAP 101

Maszyny sankowe na rajtury sprzedam. Wiadomość: ul. Kopcowa 18 przy Rynku Narutowicza. — PAP 102

Do sprzedania suczka 7-mio tyg. rasy seter irlandzki. Donajski, Jasnogórska 28, m. 6. PAP 92

ROZNE

Lokal handlowy — źródłem do odstepu. Wiadomość: PAP 111 Aleja 61. PAP 55

Portrety z każdej fotografii wykonywane artystycznie „El-Cha-Pim“ Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowinowe Informujemy II. stownie. TP 87

Fotografie wizerne na porcelanie, do nagrobków wykonuje artystycznie „El-Cha-Pim“ Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowinowe Informujemy II. stownie. PAP 86

Przyjmuję do merozki Aleja N M. Panna 52 m. 9

Młynskie kamienie, maszyny: turbindy, łuszkarki kaskarki, motory spalinalowe, nalewy kamieni porcelan. passy, kurty, czasy slatki tarozie, tarki, grubo wykład jarzelników oraz wszelkie maszyny — artykuły młynskie poleca Eugeniusz Palaszewski, Warszawa, Poznańska 38. TP 11

Wydzierżawie ogród warzywno-owocowy. Wiadomość: Kazimierzowa 12, m. 5. PAP 107

Poszukuje mieszkania pokój z kuchnią ewent. jedno duże w śródmieściu może być na Zawodzie, Łaskawa zgłoszenia: Zawodzie, ul. Kopcowa 8. Wytwórnia wag stołowych. PAP 95

Tańców wyucza baletmistrz Kostecki. Waszyngtona 6. PAP 100

Sklep w Alei do odstąpienia. Wiadomość. PAP 103

Pamiątki i Komuni! Św. jest portret. Wykonuje wszelkiego rodzaju portrety z każdej fotografii. Reklamowa cena 200 zł. Prowinowe Informujemy II. stownie. „Foto“, Częstochowa, II Aleja 40. PAP 81

Zamienie 3 pokoje z kuchnią na male 2 pokoje, względnie 1 duży z kuchnią. Wiadomość: Wilsońska 34, u dozorczy. PAP 4972

POSZUKIWANIA

Kto wie o Zwołańskim Józefie, ur. 11 lutego 1902, wywiezionym z Kiele do Niemiec podczas łapania 16 stycznia 1943. Łaskawa wiadomość kierować: Zwołański, Skalmierz, Rynek 7.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

L. dz. Apr. 398/46

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski Wydział Aprobacji i Handlu w Częstochowie podaje do wiadomości co następuje:

I. Ministerstwo Aprobacji i Handlu zwolniło na m-c maj i czerwiec b. r.:

a) Na miesiąc maj dodatkowo:

- 1) mleko skond. po 5 puszek a 383 gr na karty „D”
- 2) „ „ „ 2 „ 383 gr „ „ I R kupon „24”
- 3) smalec po 0,5 kg na I kategorię na kupon 31, 32, 33, 30 „ „ 0,25 kg na I R kategorię
- 4) konserwy mięsne po 0,8 kg na I kat. na kupon 28, 29, 34, 35 „ „ po 0,4 kg na I R kat.
- 5) sok owocowy i pomidor po 1 kg dla kat. I, II i I R na kup. 37.
- 6) mąka pszenna UNRRA po 1 kg na I kat.
- 7) „ „ „ po 0,5 kg na I R.

b) Na miesiąc czerwiec dla stołów:

- 1) fasola lub groch po 0,9 kg na stołownika miesięcznie
- 2) mąka pszenna 70 proc. 0,3 „ „ „
- 3) cukier 0,3 „ „ „
- 4) sól szara 0,15 „ „ „
- 5) kasza jęczmienna 0,3 „ „ „
- 6) olej 0,03 „ „ „
- 7) śledzie 0,8 „ „ „

ad 2 i 7 będzie wydane po otrzymaniu, ad 6 te firmy, które dotychczas nie otrzymały, mogą pobrać niezwłocznie kartę zapotrzebowania.

c) Na karty zaopatrzenia z nadrukiem czerwiec 1946 r.:

	I	II	III	IR	IIR	„D”
1) cukier	0,5	0,4	—	0,25	—	—
2) sól szara	0,4	0,4	0,2	0,3	0,2	—
3) kawa naturalna	0,04	—	—	—	—	—
4) herbata naturalna	0,02	0,015	—	0,1	—	—
5) mydło twarde	0,2	—	—	—	—	—
6) konserwy mięsne	2, —	1,5	0,75	1, —	—	—
7) sok owocowy	1, —	—	—	—	—	—
8) smalec	1, —	—	—	0,25	—	—
9) pieprz	0,06	—	—	—	—	—
10) czekolada	—	—	—	—	—	0,1
11) kakao	—	—	—	—	—	0,1
12) mleko skondensowane	—	—	—	—	—	3,5
13) jaja w proszku	—	—	—	—	—	0,25

Artykuły te będą wydawane w miarę otrzymywania ze „Społem” w Radomiu, Kielcach lub zapasów UNRRA.

II. Obecnie sklepy (punkty rozdzielcze) SSS „Jedność”, Spółdz. „Aniolów” i Spółdz. „Raków” już rozpoczęły wydawnictwo następujących artk. żywnościowych:

a) Na karty majowe:

	Zł	Nr kup.	I	II	III	IR	IIR	„D”
1. mleko skond. a 383 gr	3,20	24. puszka	—	—	—	—	2	5
2. smalec	12, —	30, 31, 32, 33 kg	0,5	—	—	—	0,25	—
3. sok owoc. i pomid.	36, —	37 kg	1	1	—	—	1	—
4. konserwy mięsne	15, —	28, 29 kg	0,4	—	—	—	0,2	—

b) Na karty czerwcowe:

	Zł	Nr kup.	I	II	III	IR	IIR	„D”
1. cukier	15, —	11, 12, 13, 14 kg	0,5	0,4	—	—	0,25	—
2. sól szara	1,70	41 „	—	0,4	0,4	0,2	0,3	0,2
3. herbata natural.	640, —	40 „	—	0,02	0,015	—	0,01	—
4. mydło tw 1/2 kaw.	4,25	39 kaw. 0,227 l	1	—	—	—	—	—
5. kaaw naturalna	90, —	38 kg	0,40	—	—	—	—	—

czekolada w cenie zł 35, — za tabliczkę na razie dla tych dzieci, które nie otrzymały w miesiącu kwietniu.

Powyższe artykuły należy pobrać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 czerwca 1946 r.

Częstochowa, dnia 18 czerwca 1946 r.

Naczelnik Wydziału Aprobacji i Handlu

Wiceprezydent Miasta

(—) I. Kuśmierski

(—) D. Kapalski

PAP 80

Nr Apr. XXI-70/15/46

OGŁOSZENIE

Starostwo Powiatowe Częstochowskie podaje do wiadomości, iż Ministerstwo Aprobacji i Handlu zwolniło dla pracującej ludności nierolniczej powiatu częstochowskiego następujące artykuły żywnościowe:

I. Na karty zaop. z nadrukiem „Maj” (dod.)

- 1) Mleko skondensowane na karty D — kupon 11 po 5 puszek a 383 g
- 2) Smalec „ „ „ I kat. „ 30-33 „ 0,5 kg
- 3) Sok owoc. i pomid. „ „ „ I, II, IR „ 37 „ 1, —
- 4) Mąka pszenna UNRRA „ „ „ I kat. „ 9, 10, 15, 16 po 1, — kg
- 5) Konserwy mięsne „ „ „ I R „ „ 0,5 „
- 6) Groch UNRRA „ „ „ I kat. „ 28, 29, 34, 35 „ 0,8 „
- 7) „ „ „ I R „ „ 0,4 „
- 8) „ „ „ I kat. „ 25 „ 1, —

II. Na karty zaop. z nadrukiem „Czerwiec”

- 1) Mąka chlebowa „ „ „ I kat. kup. wszystkie po 6,16 kg chlebowe
- 2) Cukier „ „ „ I R „ „ 4,35 „
- 3) Sól szara „ „ „ I kat. „ 11-14 „ 0,5 „
- 4) Kawa nat. palona „ „ „ II „ „ 0,4 „
- 5) Herbata „ „ „ I R „ „ 0,25 „
- 6) Mydło do prania „ „ „ I kat. „ 41 „ 0,4 „
- 7) Konserwy mięsne „ „ „ II „ „ 0,2 „
- 8) Smalec „ „ „ III „ „ 0,3 „
- 9) Sok owocowy „ „ „ I R „ „ 0,2 „
- 10) Pieprz „ „ „ I R „ „ 0,04 „
- 11) Czekolada „ „ „ I kat. „ 38 „ 0,02 „
- 12) Kakao „ „ „ I „ „ 0,02 „
- 13) Mleko skondensowane „ „ „ II „ „ 0,015 „
- 14) Jaja w proszku „ „ „ I R „ „ 0,01 „
- 15) „ „ „ I kat. „ 39 „ 0,2 „
- 16) „ „ „ II „ „ 1,5 „
- 17) „ „ „ III „ „ 0,75 „
- 18) „ „ „ I R „ „ 1, — „
- 19) „ „ „ I kat. „ 30, 31, 32, 33 „ 0,25 „
- 20) „ „ „ I R „ „ 0,25 „
- 21) „ „ „ I kat. „ 37 „ 1, — „
- 22) „ „ „ I „ „ 0,05 „
- 23) „ „ „ D „ „ 0,1 „
- 24) „ „ „ D „ „ 0,1 „
- 25) „ „ „ D „ „ 3,5 „
- 26) „ „ „ D „ „ 0,25 „

Powyższe artykuły będą wydawane przez magazyn „Społem” w Częstochowie w miarę nadchodzących transportów tylko do dnia 24 b. m. włącznie. Niepobrażony do tego terminu towar przepada.

Częstochowa, dnia 18 czerwca 1946 r.

Kierownik Referatu Aprob. i Handlu

Starosta Powiatowy

(—) Ant. Szerłowski

(—) J. Kaźmierczak

Podziękowanie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogiem nam zwiłkom

Eugeniusza BARTNIKA

a w szczególności ks. ks. Dominikowi proboszczowi paraf. Żytoń, Porczyńskiemu proboszczowi paraf. Kobiela Wielkie. Sergetowi proboszczowi paraf. Cieletniki, Antkiewiczowi proboszczowi paraf. Maluszyn, Cechowi Młynarzy - pow. Radomsko. P. P. Pabinom, Frachom, Grzywińskim, Grajnerowej, Soczyńskim, Polkom, Grondziej, Klawym, oraz wszystkim sąsiadom, znajomym i przyjaciółom staropolskie „Bóg zapłać” składają

Rodzice, siostry, szwagier, siostrzeniec i rodzina.

PAP 70

UWAGA!

Nowootwarta CUKIERNIA E. JAKOWIEC

Aleja 43 (róg Śląskiej)

zaprasza szanownych dotychczasowych i przyszłych Gości na doskonale przedwojennej jakości ciastka, ciasta oraz oryginalne Lody Włoskie.

W dzień otwarcia (22 czerwca b. r.) ceny niższe! PAP 86

OGŁOSZENIE

Podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 22 czerwca b. r. (sobota) zostaje wznowiony punkt sprzedaży nabiału w III Alei 55 w podwórzu.

Zarząd Mleczarni Spółdzielczej. PAP 62

P.Z.Z. w IWONICZU, EKSPLOATACJA ŹRÓDEŁ MINERALNYCH W KRAKOWIE, UL. WIŚLNA 3

podaje do wiadomości

WYNIKI KONKURSU

na najlepsze basło dla Iwoniczkiej Soli Jodowo-Bromowej:

Ilość nadesłanych odpowiedzi 4163, w tym bardzo wiele opracowanych graficznie.

Sąd konkursowy w myśl warunków konkursu przyznał I-szą nagrodę (zł. 5.000.— oraz premię w postaci 10-cio dniowego bezpłatnego pobytu w Iwoniczu-Zdroju wraz z zabiegami leczniczymi) p. Adamowi Witkowskiemu — Kraków, Lelewela 10/9 (rozwiązanie graficzne); II-gą nagrodę (zł. 3.000.—) p. Marcie Szwarczer, Katowice, Słowackiego 18/16 (rozwiązanie graficzne); III-cią nagrodę (zł. 1.500.—) p. Romanowi Pacześniakowi, stud. med. U. J. Kraków, ul. Herwina Piątka 17, I-sze piętro. — 50 nagród pocieszenia (słoił Iwoniczkiej Soli Jodowo-Bromowej) przyznano następującym osobom:

- 1) Stanisław Zdzienko, Zakopane, ulica Łukaszówki, willa Kryśia 1421; 2) Emil Jarosz, Kraków, Siemiradzkiego 7/1; 3) Marian Władysław Zgórecki, Łódź, ul. Bednarska 26/1; 4) Edward Szafarz, Łódź, DOKP, ul. Świętokrzyska 8/13; 5) Kos Andrzej, Tarnobrzeg, ul. Ratuszowa 4; 6) Ludwika Romanowska, Gliwice, ul. Zwycięstwa 44/III; 7) Alfreda Chmarzyńska, Kraków, Sereńna Fenna 4/7; 8) Ewa Giesges, Warszawa, ul. Baroicka 45, m. 3; 9) Jeżewska Kraków, ul. Basztowa 22 Wodowództwo; 10) Szwedowicz Halina, Olsztyn, Al. Niepodległości 42/5; 11) Weżak Adam, Bielsko, Kollataja 16/2; 12) Misiańska Halina, Kraków, Rakowicka 12/II; 13) Lila Konieczna, Katowice, ul. Szybowa 9 u p. Stawickich; 14) Wiktoria Rzepkowska, Kraków, ul. Kr. Jawdwi 14/10; 15) Inż. Jarka Tadeusz, Gliwice, Szopena 28/1; 16) Marian Balbierz, Poznań, Lodowa 6/10; 17) Terpilowska Walentyna, Pasieczna, pow. Debica; 18) Inż. Janusz Smulkowski, Poznań, ul. Poplińskich 6/4; 19) Jan Piekarski, Łódź, ul. Moniuszki 4-a YMCA, pok. 341; 20) Józef Massalski, Radość k. Warszawy, Piłsudskiego 36/a/3; 21) Piotr Boniński, Gliwice, ul. Zwycięstwa 44/8; 22) Pieczaba Piotr, Kielce, ul. I-go Maja 72/1; 23) Ludwika Romanowska, Gliwice, Zwycięstwa 44/III; 24) Stanisław Pułaczewski, Łódź, Ogrodowa 17, P.Z. Wł. (I. K. Poznański); 25) Maria Bonińska, Gliwice — Zwycięstwa 44, III p.; 26) Helena Sto-

- larska, Kraków, Dietla 49/16; 27) Janina Szezan, Sosnowiec, Piłsudskiego 27; 28) Jerzy Kwapiński, Wrocław-Karłowice, Al. Boya Zelenkiego L. 5; 29) Zofia Gedliczkówna, Kraków, Piłsudskiego 32/1; 30) Inż. Zdzisław Frendzel, Łódź, Piotrkowska 203/205 m. 14; 31) Tadeusz Dobrowolski, Radom, Traugutta 20/4; 32) Henryk Koniecki, Poznań, Plac Asnyka 5, PCK; 33) Marian Zgórecki, Łódź, Bednarska 26 m. 1; 34) Kozera Aleksander, Toruń, Rabińska 25/3; 35) Kazimierz Arczyński, Głabce, ul. Kościuszki 16, woj. śląskie; 36) Jerzy Kiernowski, Wrocław, Kluczborska 4/2; 37) Ignacy Ławicki, Chelmo n/W Pomorze, Parkowa 3/3; 38) Kazimierz Powierza, Warszawa, Żoliborz, ul. Dymyńska 9/54; 39) Zdobysław Szarek, Kraków, Szlak 29/2; 40) Irena Szamborska, Katowice, Zamkowa 22/3; 41) Marian Rakowski, Poznań, Papińskich 9/7; 42) Kupczak Wanda, Mysłowice k. Katowic, ul. Starokościelna 8 PUR; 43) Jan Szczerbetko, Zabrze, ul. Sienkiewicza 36 I p.; 44) Artur Borecki, Jelenia Góra, Ogrodowa 13; 45) Stanisław Topczyński, Chelmo, ul. Rolna 7; 46) Awit Jelonok, Łódź, Skłodowska 34/10; 46) Aniela Szczec, Kraków, Topolowa 34/2; 48) Stanisław Zdzienko, Zakopane, ul. Łukaszówki 1421; 49) Helena Statter, Kraków, Szymanowskiego 12; 50) Lucjan Iwański, ulica Waszyngtona 18/9 Częstochowa.

Duża ilość odpowiedzi brzmiała jednakowo lub bardzo podobnie, wobec czego sąd konkursowy musiał w tych wypadkach rozstrzygać przez losowanie. Poważna ilość odpowiedzi, bardzo zresztą trafnych, podkreślała wysokie wartości lecznicze Soli Iwoniczkiej i jej praktyczną stronę dzięki łatwemu stosowaniu kąpieli domowej, ale wskutek zbyt rozwlekłej treści nie odpowiadały warunkom konkursu.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD ZDROJOWY W IWONICZU Eksploatacja Źródeł Mineralnych, Kraków, Wiślna Nr. 3.

s. t. p.

Por. LEON RZYKIECKI

Weteran Powstań Śląskich
Dyr. Szkoły Handlowej w Częstochowie
Zamordowany przez zbirów hitlerowskich w Apolonie pod Janowem dnia 13.8.1940 r.Cześć Jego Pamięci!
Ekshumacja zwłok odbędzie się w dniu 23 czerwca b. r. o godz. 15-ej

PAP 108

Związek Weteranów
Powstań Śląskich
w Częstochowie

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę najdroższym nam zwiłkom

s. t. p.

Kazimierza Smejko

a w szczególności ks. Kawalcowi, Straży Pożarnej oraz pp. Muskałom za bezprzykłądną i niewysłowioną pomoc w czasie choroby, Matce Chrzestnej p. Lipińskiej, wszystkim krewnym, sąsiadom, znajomym staropolskie „Bóg zapłać” składają

PAP 112

Matka, siostra, brat i szwagier.

Z GUBY

Przybłąkał się pies rasowy. Odebrać za zwrotem kosztów. Piastowska 28, sklep. PAP 66

Zginęła suczka rasy foxterierki biały z czarnym, wabi się „Tobi”. Proszę odprowadzić za nagrodą Aleja Wolności 62, m. 9. Ostrzeżenie się przed kupnem. PAP 104

Zgubiono książeczkę Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie na nazwisko Feldy Józef. PAP 105

Zgubiono dowód osobisty, kartę rejestracji wojskowej, asygnały na drzewo wyd. na nazwisko Małgiera Jan. PAP 91

Zgubiono kartę rowerową Nr ramy C 2543 wyd. na nazwisko Żurkowska Weronika. PAP 89

Zgubiono kartę rejestracji wojskowej wyd. przez B.K.U. Częstochowa na nazwisko Pelka Józef. PAP 85

POSADY

Potrzebna pomocnica do jadłodajni od zaraz na stałe. Wiadomość: ul. Mirowska 10/12.

Chłopiec solidny na posytki potrzebny. Zgłaszać się PAP Aleja 61.

Potrzebna służąca z gotowaniem Kilińskiego 25, m. 3. PAP 4962

Uwaga! potrzebni czeladnicy lub podrecznicy z cholewarskiego i z czeladnicy Częstochowa 32, m. 2. PAP 38

Buchalter do księgarstwa papieru. Podania adres: Częstochowa skrytka pocztowa 122. PAP 28

Buchaltera młodego, pracowitego do prowadzenia kart inwentaryzacji z ładnym piśmem od zaraz poszukuje „Union Textile”. Na rutowicza 80. Zgłoszenia osobiste PAP 12

Inteligentna starsza, energiczna samotna zajmie się gospodarstwem domowym samotnych, małej rodziny z dzieckiem. Będzin, p. Nowicka, Sielecka 103.

Tartak Elektryczny B. Zasada w Olsztynie k/Częstochowie poszukuje mechanika gatowego. Warunki pracy do omówienia na miejscu. PAP 58

Toskarsa samodzielnego na rewolwerówkę przyjmie Zakład Mechaniczny, Nadrzeczna 12. PAP 76

Tapicer zdolny poszukuje robót w domach prywatnych, robi solidnie, niedrogo. Piłsudskiego 39, m. 3, Kalinowski. PAP 47

Potrzebna inteligentna dziewczynka do Restauracji. Ofertę Dreszera 53. PAP 110

Potrzebny chłopak do konia. Guziuk, Botaniczna 20/30. PAP 109

Potrzebna służąca lat 30—45. Młyn Słowiaków, pow. Radomsko, poczta Aurełów. PAP 99

Potrzebna gospodyni do 2-ech osób i dziecka. Świadczenia wymagane. Wiadomość: Żórawski, Narutowicza 1, sklep.

Statyka biegłego w obliczaniu konstrukcji oraz budynków stalowych poszukuje dla pobierania lekcji. Dobrze zaplać. Zgłoszenia Częstochowa, skrytka pocztowa 61. PAP 21

Kucharka pierwszorzędną potrzebną oraz 2 dziewczyny do pomocy. Restauracja Klimas. Piłsudskiego 13/5. PAP 90

Buchalter sporządza bilanse, oraz wszelkiego rodzaju zestawienia sprawozdawcze — według wymogów Władz Urzędowych — telefon 17-76. Wiadomość: PAP, III Aleja 61. PAP 115

Buchalter-bilansista przyjmie nadzór księgowy. telefon 17-76. PAP 116

KUPNO

Motocykl nowy lub bardzo mało używany kupię. Złośić PAP. Aleja 61 pod „200-250”

Kupię papier, nici, drut, klej, maszyny i przybory introligatorskie, pudełkarskie, liniarskie introligatorskie. Częstochowa, Wilsona 20, tel. 18-48. PAP 4789

Kupię maszynę do piszowania. Oferty Jo PAP pod „1028”.

Kupię rower dziecienny w dobrym stanie. Wiadomość: Plac Daszyńskiego 2, m. 16 od 11 — 16. PAP 56

SPRZEDAŻ

Uwaga Elektrycy! Przewodnik elektryczny izolowany do instalacji w rurkach białym burtem tanio sprzedam. Wiad. Garnarska 15. Sklep spożywczy. PAP 78

Pocztówki: Osoby, kwiaty imienne, widoki, makaki, wycinki, gry, artykuły szkolne. Wydawnictwo Interprint, Kraków, 6w. Gertrudy 12. PAP 67

Ciężka praca niszczy ręce

Matowy Krem ANIDA goi ręce w „łagu nocy. Czyni je znów miękkimi, delikatnymi i miłymi w dotyku.



Najstarsze w Polsce

Kursy Kierowców Samochodowych Eugeniusza ŚLASKIEGO

przyjmują zapisy kandydatów
NAUKA PRAKTYCZNA
NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH I OSOBOWYCH
Częstochowa,
Targowa 18 22,
Tel. 15-60.
PAP 4139

Gimnazjum i Liceum Braci Szkolnych

w Częstochowie
Pułaskiego 71,
przyjmuje zapisy do wszystkich klas gimnazjalnych oraz do I kl. liceum.
Kancelaria czynna od godziny 9-ej do 14-ej.
PAP 106

Poszukiwani Spawacze

i specjaliści Metalowcy do Państwowej Fabryki Wagonów we Wrocławiu i innych Zakładów Przemysłu Metalowego na Ziemiach Odzyskanych. Dobre warunki utrzymania, mieszkanie oraz zwrot kosztów podróży zapewnione. Zgłoszenia przyjmuje Firma KON-KON pod Zarządem Państwowym w Częstochowie, ul. gen. Dąbrowskiego 44/46, w godz. 10—13-ej.
PAP 77

L. 018632